

Under Dusken

STUDENTAVISA I TRONDHEIM NR. 14 - 101.ÅRGANG
20. OKTOBER - 3. NOVEMBER 2015

EN MILL PÅ DOP: – Sorry, mamma, sier Ronny Torsteinsen

STATSBUDSJETT: Oljefest, men ikke for studentene

OVERLEVDE: Marius Løken ble knivstukket av kompisen

PSYKOLOGI: Guttene uteblir fra profesjonsstudiet

REDAKSJONEN

REDAKTØR UNDER DUSKEN
Martin Gundersen - Tlf: 47756515
 avisredaktor@studentmediene.no

NESTLEDER UNDER DUSKEN
Miriam Finanger Nesbo - Tlf: 97647426
 avisredaktor@studentmediene.no

ANSVARLIG REDAKTØR
 STUDENTMEDIENE I TRONDHEIM AS
Synne Hammervik - Tlf: 95520352
 ansvarligredaktor@studentmediene.no

NYHETSREDAKTØR
Martha Holmes nyhetsredaktor@studentmediene.no

POLITISK REDAKTØR
Kristian Aaser politiskredaktor@studentmediene.no

REPORTASJEREDAKTØR
Kristian Gisvold reportasjeredaktor@studentmediene.no

KULTURREDAKTØR
Mathias Kristiansen kulturredaktor@studentmediene.no

SPORTSREDAKTØR
Jahn Ivar Kjølseth

MUSIKKREDAKTØR
Eirik Angård

FOTOREDAKTØR
Anniken Larsen fotoredaktor@studentmediene.no

GRAFISK ANSVARLIG
Andrea Gjerde grafisksjef@studentmediene.no

DEBATTREDAKTØR
Ingrid Skogholt debattredaktor@studentmediene.no

DAGLIG LEDER
Mikkel Bolstad Dæhli - Tlf: 92883089
 dagligleder@studentmediene.no

REDAKSJONSSJEF
Torjus Lunde Bredvold - Tlf: 48217454
 redaksjonssjef@studentmediene.no

DESK
 Finn Brynstad (sjef), Signe Karmhus, Linn Danielsen
 Evjemo, Anders Pásche, Jens Erik Vaaler, Jan Markus Johansen,
 Sunniva Heim, Tora Olsen, Halvor Bjørntvedt

JOURNALISTER
 Emil Flakk, Martha Holmes, Pratesh Thimotharampillai,
 Tonje Jacobsen, An Nguyen, Danielle Aker-Bjerke,
 Halvor Haugen, Beate Kvien Flaa, Silje Bjellvåg, Rikke
 Mohr, Jahn Kjølseth, Silje Saete, Svein Armund Astebo,
 Hanssen, Marie Norum, Ragnhild Midtbo, Henrik Dalsbek,
 Inga Rygg, Kristina Bye, Mats Vederhus, Benedikt
 Javorovic, Idunn Skjerdingstad, Maria Krogstad, Vette
 Henriksen, Karina Solheim, Rasmus Liestøl, Vilde Boberg,
 Are Furubotn

FOTOGRAFER
 Eirik Åsheim, Hanne Grønnestad, Hans Fredrik Sunde,
 Lasse Georg Tønnessen, Magne Haneberg, Martin
 Gynter Mørkved

ILLUSTRATØRER
 Christian Høkaas (sjef), Katrine Gunnulfsen, Nora Birgitte
 Johansen, Inger Sidorina Krævi, Ellinor Egeberg

GRAFIKERE
 Torgeir Timenes Bell, Yordana Jakobsen, Thea Dahlborg

KORREKTUR
 Anders Pásche (sjef), Signe Karmhus, Halvor Bjørntvedt,
 Idunn Skjerdingstad, An Nguyen, Maria Krogstad

FORSIDE
 Hanne Grønnestad

Miljøtrykksak fra Trykkpartner AS.
 Lisensnr. 241823
 Serifikat nr. 1638

SINGSAKERBAKKEN 2E, 7030 TRONDHEIM
 E-POST: ud@underdusken.no/annonse@underdusken.no

For annonser: salgssjef@studentmediene.no

Under Dusken er eit sjølvstendig organ for studentar, utgjeve av Studentmediene i Trondheim AS. Under Dusken blir delt ut gratis på lærestader i Trondheim med medlemsrett i Studentersamfundet. Under Dusken kjem ut åtte gonger i semesteret.

Under Dusken arbeider etter reglane i Ver Varsam-plakaten for god presseskikk. Dei som tykkjer det vi skriv om dei er ugreitt, vert oppfordra til å kontakte redaksjonen.

facebook.com/underdusken

@UnderDusken

Blei visst hane på pirum i helga

LEDER

Vi er ikke problemet

Kunnskapsministeren uttalte på frokostmøtet til Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (Nokut) den 15. oktober at han ønsker utveksling skal være regelen for norske studenter, snarere enn unntaket. Hver fjerde NTNU-student reiser allerede på utveksling, men tallet hadde vært langt høyere om ordningene hadde vært bedre.

Helst ønsker kunnskapsministeren å «poke» studentene til avreise, men oppfordringen er feil. Begrunnelsen for å ikke reise er ofte at det kan være praktisk vanskelig dersom man ønsker å fullføre på normert tid. Studentene opplever å bli avbefalt utveksling fra universitetets fagfolk. Disse foreleserne gjør det rette dersom de mener at utveksling vil være praktisk tungvint og gi liten merverdi.

I disse dager med diskusjoner om innstramming i studieforskriften ser vi en stadig utvikling mot samlebånduniversitetet. Da kan man ikke stille

krav om at studenter må dra på utveksling uten at utvekslingssystemet holder tritt. Skal NTNU stille høyere krav til at studentene fullfører på normert tid, må NTNU (og kunnskapsministeren) forbedre utvekslingsprosessen i forkant slik at studentene kan reise i visshet om at det ikke vil påvirke studieløpet. I dag er ikke oppfølgingen god nok, og prosessen kan oppleves tunggrodd. Internasjonal seksjon og fakultetene må endres eller styrkes.

Den dagen vi studenter opplever færre hindringer vil vi reise ut, men å tillegge oss dårlige holdninger vil vi ha oss frabedt.

MARTIN GUNDERSEN
 Redaktør, Under Dusken

FRA ARKIVET - Under Dusken 1987

Faksimile: Under Dusken #8 1987

«Lånekassa var ment å skulle sikre en minste inntekt til studenter. Stønaden fra lånekassa er for de fleste studenter helt utilstrekkelig som en slik nødvendig inntektsgaranti. Det er et paradoks at cirka 300 000 studenter og elever er avhengig av henholdsvis foreldre og forbrukslån for å finansiere sitt livsopphold.»

TIPS OSS!
 tips@studentmediene.no

ANNONSER HOS OSS!
 salgssjef@studentmediene.no

Illustrasjon: Christian Høkaas

Få asylsøkjarene på børsen!

Asylstraumen treng ikkje å bli ein utgiftspost. Den kan like fort bli redninga for eit innovasjons-Norge i krise.

KOMMENTAR

EMIL HENRY FLAKK
 Journalist

Det er krig i verda, og politikarane går nær sagt eigedomsdeklarane i næringa når dei overbyd kvarandre. Erna Solberg gjekk nyleg ut og klistra prislappen «40 til 50 milliardar» på asylstraumen til Norge fram mot 2016, sett at kring 50 000 får lov til å bli her i landet. I det er det lagt opp til at alle skal sitje på mottak og rotne på rot.

Det siste må seiast å vera litt tafatt. Og jamt over er vi nok litt tafatte her til lands. Altfor få startar egne føretak, som er nett det vi treng for å førebu oss på ei tid med lågare aktivitet offshore. I det nye statsbudsjettet har regjeringa difor lagt opp til ferske 400 millionar kroner til gründertiltak. Av desse skal kring 150 millionar gå til å stø nye etableringar, og rundt 100 millionar til såkalla pre-såkornfinansiering, som venteleg skal føre til meir interesse frå private investorar. Slik går det når vi på berget ikkje tør å satse nytt.

Det er nett her innvandrane igjen kjem inn, men her på pluss-sida av rekneskapen. Mange har nok allereie teke eit par sjansar berre ved å koma til landet. SSB-rapporten Gründerånd blant innvandrere (2012) viser at dei er sterkt

overrepresenterte som gründarar, med ein faktor frå 1 til 5 avhengig av bransjen. Adressa meldte om same tendens i fjor. Der kom det fram at auke i enkeltmannsføretak mellom ikkje-vestlege innvandrere er 40 prosent, medan han berre er tolv prosent hos nordmenn. Omsetninga og sysselsetjingsgraden er også eit penare tal.

Her kan Norge sikre seg sårt trengt kompetanse og gründerånd på billig-sal.

Men det er med startups som med kolesterol: Det gjeld å ha den rette typen. Norge skal satse på kunnskap framfor alt. Diverse er det relativt få kunnskapsintensive startups mellom innvandrane. Dette kjem til dels av at innvandrere nyttar seg av vener og familie, og som rapporten seier: «Disse nettverkene kan ha begrenset tilgang til informasjon og finansiering som er nødvendig for å utvikle egen virksomhet.»

Det er her vi kan koma inn. NTNU har allereie sterke system gjennom å hjelpe folk i gang med innovasjon. Rundt ti prosent av asylstraumen frå Syria er i universitetsalder. Mange andre har allereie gradar. Ein ting er å spørje om Norge har hjarterom. Men her må det også vera snakk om

sunt forretningsvett: Her kan Norge sikre seg sårt trengt kompetanse og gründerånd på billig-sal.

Dessutan: Innan ingeniørfaga talar vi gjerne om «scratching your own itch». Dei beste løysingane har ein tendens til å oppstå når ein sjølv treng dei. Ein må lure på kva nokre syrarar på Entreprenørskolen hadde fått til. Vi teknologar burde i det heile spørje kva vi bringar til bordet. I Tyskland har to studentar laga ein gratis arbeidsbørs for asylantar. Nett slike løysingar skulle eg lika å sjå koma ut av gründermiljøet her i Trondheim.

Det burde også ei borgarleg regjering kunne sjå, og ta i bruk desse herlege synergieffektane dei elles talar så varmt om. Kva, til dømes, med å innføre eit hurtigvisum med arbeidsløye for utdanna arbeidskraft? Sleng på ein skattelette eller to, så har du plutsleg ein god slump med både ressurssterke asylsøkjare og gründarar.

Det kan sjølv sagt sjå litt hjarterått ut å setje tal på folk som trass alt flyktar frå ein umenneskeleg kvardag. Det ligg likevel litt god utviklingspolitikk i eit slikt syn: Om dei vel å bli her, gjer dei Norge rikare på alle måtar, og kjem sjølv godt ut av det. Og om dei ikkje gjer det, så vil eit Syria i ruinar trenge ein god knippe ressurssterke ingeniørar, legar, sjukepleiarar, og anna utdanna arbeidskraft.

FOTO: Hans Kristian Thorbjørnsen

Vil sende alle på utveksling

Kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen mener at man bør forvente at alle norske studenter tar delstudier i utlandet.

– Vi bør kanskje snu på det, slik at i stedet for å velge utenlandsopphold, må studentene aktivt velge seg bort fra det, sa kunnskapsministeren på et frokostmøte torsdag 15. oktober.

Møtet var arrangert av Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (Nokut), og temaet var om delstudier i utlandet bidrar til bedre kvalitet i høyere utdanning. Isaksen mener man bør forvente at alle reiser ut, og han mener det er nødvendig å dytte studentene til å gjøre det.

Kilde: Khrono

Rettelser

I forrige nummer ble det i en sidekommentar påstått at UKA ikke hadde tenkt på å samarbeide med TV-aksjonen, noe de gjør med deres veldedighetskonsert og felles bøssebærer-arrangement.

I artikkelen Oppstand i Oppland stod det at Gjøvik kommune ikke mottok et høringsbrev da Kunnskapsdepartementet hadde sendt epost til feil adresse. Det var SiT som sendte ut høringen, etter å ha fått adresseopplysninger fra de andre to samskipnadene. Det står også at en arbeidsgruppe har gjort utredninger på bestilling fra NTNU og SiT. Representantene fra samskipnadene i Oppland, Sunnmøre, og Trondheim skrev utredningen på oppdrag fra NTNU.

Staten anker opphevet utvisningsdom av Agder-professor

To forskere ved Universitetet i Agder (UiA) som forsket på vindkraft ble utvist fra landet i januar i år. Begrunnelsen fra politiets sikkerhetstjeneste var at vindkraftforskningen de bedrev ved universitetet skulle kunne brukes til militære formål. Oslo tingrett fastslo i ettertid at begge utvisningsvedtakene var ugyldige, fordi de bygget på en uriktig faktisk vurdering fra Justisdepartementet/PST og Forsvarets Forskningsinstitutt. Dommen mot den iranske professoren har likevel blitt anket, da PST mener han er en trussel for Norge. Den kinesiske stipendiaten får reise tilbake. Ettersom den iranske professoren ikke kan undervise eller forske i Norge mens dommen er gyldig, er han nå gjesteforeleser og veileder for UiA i Italia.

– Han hadde håpet at saken var ferdig og at han kunne ha reist til Norge og forsket ved Universitetet i Agder nå, sa hans advokat Arild Humlen til NRK.

Kilde: NRK

FOTO: Ansa

Manglende PhD-satsing i statsbudsjettet

Association of Norwegian Students Abroad (Ansa) er misfornøyde med at statsbudsjettet prioriterer stor satsning på kunnskap og forskning i Norge, men samtidig utelater 3,3 millioner kroner til norske doktorstipendiater i utlandet. Tallet på stipendiater i Norge har doblet seg fra 4 000 til 8 000 siden 2002, mens tallet på norske PhD-studenter i utlandet har falt med 30 prosent i samme tidsrom. Ansa var overrasket over utfallet, ettersom de trodde de hadde regjeringen på sin side i satsningen.

– I dag får norske PhD-studenter i utlandet skolepengestøtte bare som lån, mens doktorstipendiater i Norge får lønn fra institusjonen de er tilknyttet. Det gjør det dyrt å legge forskerutdanningen sin til utlandet som igjen gjør terskelen svært høy, sier Jakob Aure, president i Ansa til Studvest.

Kilde: Studvest

FOTO: Nils Kalve

VIL HA UNIVERSITET: Rektor Petter Aasen ved HiBV

Fusjon og kanskje universitet i Sørøst

Høgskolen i Telemark (HiT) og Høgskolen i Buskerud og Vestfold (HiBV) skal fusjonere fra første januar 2016. Rektorene Kristian Bogen og Petter Aasen ved henholdsvis HiT og HiBV skriver nå om akkreditering som framtidig universitet. De satser på å ha Nokut-søknaden klar i 2016. Da styrene anbefalte regjeringen å fatte vedtak om sammenslåing av HBV og HiT, var det derfor en uttalt forutsetning at mulighetene for universitetsetablering ble opprettholdt, skriver rektorene i et debattinnlegg til studentavisa Khrono.

Kilde: Khrono

Studenter trakk seg fra styrevalget

Fristen for å stille til styrevalget på NTNU gikk ut torsdag den 15. oktober. Det skal velges inn to studentrepresentanter fra NTNU og én fra høgskolene. På det tidspunktet hadde syv fra NTNU, to fra HiST, én fra HiG og fem fra HiÅ stilt. Onsdag den 14. oktober ble det klart at fire studenter hadde trukket seg fra styrevalget, blant annet den eneste kandidaten som hadde stilt fra HiG. Under Dusken har tidligere skrevet om hvordan kvoteringsrekkefølgen i styrevalget minimerer sjansen til studentene fra den største høgskolen, HiST, og dette har skapt stor misnøye med valgordningen. Muligheten for å stille til valg måtte derfor åpnes igjen, og studenter fikk mulighet til å stille fram til fredag den 15. oktober. Jonathan Sørfonden meldte kandidatur fra HiG, og valget kan nå gjennomføres som planlagt.

Ukultur truer Oslos Studentersamfund

Driften av Det Norske Studentersamfund (DNS) skal flyttes fra Chateau Neuf-bygget. DNS stemmer neste uke over om hovedstyret skal gå i samtale med Statsbygg om St. Olavs gate 32, men på grunn av mistillit, rapporter som ikke dukker opp, og baksnakking har flytteprosessen blitt kaotisk.

– Nå virker det som det vi skal stemme over hvorvidt vi skal flytte til St. Olavs gate 32, men jeg er ikke helt sikker, sier leder Kim-Agathon Svarthol i flyttekomiteen til Universitas.

Mistilliten retter seg først og fremst mot hovedstyret, men det finnes også mellom de enkelte foreningene.

– Det blir mye frustrasjon når folk føler at de ikke blir hørt eller opplever at ting foregår bak lukkede dører i en organisasjon som i utgangspunktet er tuftet på demokratiske prinsipper. Det har ført til mye baksnakking og skapt konflikter i organisasjonen, sier leder Magnar Grønvik Müller i sekretariatet i DNS.

Kilde: Universitas

Underslag kan ta knekken på BSTV

5. oktober sendte Bergens Student-tv ut en pressemelding om at et tidligere styremedlem er mistenkt for å ha underslått 160 000 kroner. Politidoktor Torunn Strand i Hordaland Politidistrikt har bekreftet at det er etablert sak mot mistenkte.

I lys av underslaget dukker flere spørsmål opp rundt organiseringen av BSTV, blant annet hvordan en så stor andel av budsjettet kan forsvinne uten at noen merker det. Det har kommet fram at organisasjonen allerede har trang økonomi, og sliter med betalingsevnen.

– Avvikling er helt klart et av utfallene vi vurderer, sier styreleder Kim Skjold i BSTV til Studvest.

Kilde: Studvest

MIN LINJEFORNING – LEONARDO

Leonardo er en av de yngste linjeforeningene som holder til på Gløshaugen. Den ble stiftet i 1994, og fyller 22 år i 2016. Linjeforeningen er for studentene på Industriell design, og omfatter omtrent 120 studenter fordelt over fem trinn. Navnet Leonardo har de tatt fra vitenskapsmannen og kunstneren Leonardo Da Vinci, fordi de kombinerer kunst og vitenskap i studiene sine.

Jeg ble invitert til Institutt for produktdesign der linjeforeningen og studentene holder til. Der ble jeg møtt med nytraktet kaffe og fire blide styremedlemmer som sprudlet av entusiasme. Etter å ha hilst på alle og tatt noen slurker kaffe gikk praten lett.

– Studentene på instituttet er som en familie, det er lite skille mellom trinnene og jeg kan faktisk fornævnt til alle, forteller avtroppende nestleder Kaja Drews.

Leonardo jobber hovedsakelig for å fremme det sosiale blant studentene samtidig som de bidrar til å skape relevante forbindelser til næringslivet. Sistnevnte skjer ved at de holder bedriftspresentasjoner som studentene kan delta på. De sosiale arrangementene linjeforeningen arrangerer er blant annet diskotekfest, 17.mai-frokost, turer til Åre, jubileumsfester, halloweenfest, og en noe spesiell turndag der alle turn-interesserte studenter, nybegynnere eller ei, får prøve seg på turn.

– Hver halloween konkurrerer studentene om å ha de vildeste kostymene, og planleggingen starter ofte månedsvis i forveien. I år er det noen som skal lage en Star Wars-flåte, sier leder Simen Aamodt Kjendseth.

Foruten godt samhold mellom studentene har de linjeforeningen Broderskabet for arkitektstudentene, som sin kjærstelinje. De arrangerer ofte med dem, og neste uke er Leonardo invitert på vinkveld til Broderskabet. De har også en god tone med linjeforeningene Emil for Energi og miljø og Smørekoppen for Maskiningeniørene.

Tekst: Prathesh Thamotharampillai

HVILKE KRAV VIL KLIMAPOLITIKKEN STILLE TIL FREMTIDENS ENERGIPOLITIKK?

Norges tekniske vitenskapsakademi (NTVA) inviterer til foredrag av professor Asgeir Tomasgard og sjeføkonom i Statnett Jan Bråten.

Møtet er åpent for alle. Gratis servering. Av hensyn til serveringen er påmelding nødvendig. Alle møtedeltagere vil få NTVAs jubileumsbok «Energi, teknologi og klima – utfordringer og handlingsrom.»

STED: Auditorium R5, Realfagsbygget, Gløshaugen
TID: 1600-1900

PÅMELDING:
ntvemail@ntva.ntnu.no senest
fredag 6.november kl. 1500

FRA RUS TIL HUMOR: Ronny Torsteinsen har vært rusfri i seks år. Nå håper han å nå langt som standup-komiker.

Alvorstung spøkefugl

Helt siden barndommen har Ronny fått beskjed om at man ikke skal spøke med livet. Så han gjorde karriere av det.

TEKST: Tonje Jacobsen FOTO: Hanne Grønnestad

Jeg har tullet med det meste siden jeg var en liten gutt, forteller Ronny Torsteinsen. Han omtaler seg selv som en veldig lite alvorlig fyr. En spirrevipp. Men han har ikke alltid vært en gladgutt. Ungdomsårene var preget av narkotikamisbruk, løgn, og ensomhet. Nå har han laget standup-show om sin trøblete fortid.

Ensomheten. Da han skulle begynne på ungdomskolen, flyttet Ronny fra Trondheim til Stjørdal. Selv om det ikke hadde noe med miljøet på hans nye boplass å gjøre, var det da problemene begynte.

– Jeg var på en fest med noen eldre folk, og ting kom bare på bordet. Ingen spurte om man hadde prøvd stoff før. Det var like vanlig som å drikke alkohol, forteller han om sitt første møte med narkotika.

For ham var det den gang helt naturlig å prøve det. Det første han tok var kokain, og derfra utviklet det seg til piller og pulver. Han skjønte hvor stort problem han hadde når det gikk fra å være noe han gjorde i forbindelse med fest til noe han gjorde alene bak låste dører.

Han er veldig åpen om den vanskelige fortiden sin, både av og på scenen.

– Livet var preget av mye ensomhet, selv når jeg hadde mange folk rundt meg. Man tar liksom avstand fra alle, fordi ingen forstår deg.

Jeg fikk bekreftelse på at jeg passer inn i denne verden, og alt løste seg egentlig.

Utveien. Det ble umulig å holde på en jobb. Selv det å betale regningene ble for mye. Million-arven han fikk som 18-åring ble brukt opp på to år. På et tidspunkt satt Ronny alene i en strømløs leilighet med utkastelsesordre. Vendepunktet kom når han fikk vite at han skulle få en sønn.

– Jeg hadde alltid sett etter en utvei, men tidligere hadde jeg ingenting i livet mitt som ga meg motivasjon til å slutte. Det å slutte var absolutt ikke lett, men avgjørelsen om at jeg skulle gjøre det ble plutselig veldig enkel.

Det er nå seks år siden. Selv etter å ha blitt nykter, passet ikke A4-livet for Ronny. Han tror det kan være mye av grunnen til at han begynte med narkotika.

– Det var jo på mange måter selvmedisinering, og det er alltid en grunn til at man begynner med sånt. Jeg ruset meg for å klare å være sammen med folk. Jeg klarte ikke å være glad i folk, fordi jeg ikke likte meg selv.

Etter å ha prøvd ut det han kaller «det vanlige livet» som både selger og mekaniker, foreslo moren hans at han heller kunne prøve seg på standup. Da fant han endelig sin plass.

– Jeg fikk bekreftelse på at jeg passer inn i denne verden, og alt løste seg egentlig.

Unnskyldningen. Showet *Sorry, mamma!* handler om den vonde fortiden. Det er livet som narkoman fortalt fra Ronnys synspunkt, men det er også fortellingen om en mor med en narkoman sønn.

– Det er min måte å si unnskyld til mamma for det som har skjedd. Hun valgte aldri å ha en narkoman sønn. Han har alltid syntes det har vært greit å spøke om sin vanskelige fortid, men forestillingen har også alvorlige innslag.

– Det er lett å snakke om når man kan gjemme seg bak humoren. Det er mye vanskeligere når man skal være så åpen i en alvorlig tone.

Åpenheten er hans eget valg, selv om han innrømmer at det har vært en påkjenning at så mange vet så mye om ham. Men forestillingen har også vært bra for hans forhold til familien.

– Det har startet en samtale mellom meg og familien om alt som har skjedd. Men jeg vet at ingenting ville vært annerledes mellom oss selv om jeg ikke hadde laget showet. Mamma har sagt at jeg ikke hadde trengt å si unnskyld til henne på denne måten, fordi alt allerede var tilgitt og glemt. **UD**

RONNY TORSTEINSEN

Alder: 27

Yrke: Standup-komiker

Aktuell med: Debuterer med helaftensforestillingen *Sorry, mamma!*

Beste kulturopplevelse?

– Det må være Stig van Eijk i Bergen. Neida, det var helt forjævlig. Jeg vet ærlig talt ikke hva som er min beste kulturopplevelse.

Største guilty pleasure?

– Vel, jeg er Belieber. Ellers går det en del i boyband, selv om musikksmaken min egentlig heller mer mot rock, punk, og rap. Jeg skjemmes egentlig ikke over det, men boyband er viktig.

Verdens største problem og hvordan fikse det?

– Jeg føler at dette kanskje er litt utenfor min kompetanse, men jeg tror verdens største problem er ondskap. Hvordan det kan fikses? Vel, med ondt skal ondt fordrives.

Råd til Trondheimsstudenten?

– Det må være å få med dere forestillingen min, *Sorry, mamma!* Det hadde vært kult.

OVERSKUDDSMAT: Kutt Gourmet serverer studentene på Blindern billig kantine mat laget av overskuddsråvarer. Det krever kokker som er både kreative og kompetente.

Billig kantine mat reduserer matsvinn

På Blindern kan studentene nå kjøpe kantine mat laget av råvarer nær utløpsdato. Kan SiT gjøre det samme for trondheimsstudentene?

TEKST: An Nguyen FOTO: Emili Knutson

Det nyåpnede spisestedet Kutt Gourmet på Blindern er ikke som andre universitetskantiner. Her får studentene servert billig mat laget av råvarer som nesten har gått ut på dato. Dette er varer leverandørene ikke får solgt, og som ellers ville blitt kastet.

Administrerende direktør Per Christensen i SiO Mat og Drikke sier at ideen bak konseptet var å lete etter muligheter til å tjene penger på samfunnsansvar.

– Vi og våre samarbeidspartnere har tro på at samfunnsansvar skal lønne seg, også økonomisk, sier Christensen.

Griske leverandører.

Årsaken til at det har blitt en realitet, er at hele verdikjeden har klart å jobbe sammen, fra produsent til konsument.

– Produserer du for eksempel gulrøtter, har du ansvar for gulrøttene helt til de er spist. Som konsument har du ansvar for å spise det som blir produsert, og ikke nødvendigvis det du har lyst på akkurat der og da, sier Christensen.

Hvert år kaster nordmenn over 350 000 tonn mat, ifølge en rapport skrevet av Østfoldforskning i 2013. Den største utfordringen med prosjektet har vært å få leverandørene til å tilby det de har til overs. Det har vært krevende å få tak i nok varer til å lage attraktive retter.

– Ofte er det slik at du får veldig mye av én ting og lite av noe annet. Vi er opptatt av at det skal være en komplett rett på grunn av tiltrekningskraften, sier han.

Gourmet for 30 kroner.

Tilbakemeldingene fra studentene har vært positive. Hver dag før åpning står sultne studenter i kø for å sikre seg en av de 200 tilgjengelige porsjonene.

– Jeg tror at studenter er en gruppe som gjerne vil ta grønne valg, men som ofte opplever det vanskelig på grunn av pris. Nå har vi gjort det enkelt for dem å ta grønne valg, og det tror jeg er mye av grunnen til at det er populært, meddeler Christensen.

SiO får råvarene gratis av leverandørene, og dermed betaler studentene kun for arbeidskraften. Da ligger prisen på 30 kroner per porsjon. Tar leverandørene betalt for varene, blir dette reflektert i prisen. Snittprisen ligger dermed på rundt 35-40 kroner per rett.

Den dagen vi må avvikle restauranten, har vi lykket.

Ifølge kafésjef Snorre Simonsen i SiT Kafe har ikke SiT noen umiddelbare planer om å starte opp et tilsvarende prosjekt i Trondheim.

– Vi vil derimot se an erfaringene som blir gjort av SiO og vurdere dette etter hvert. Det er

flere sider ved konseptet som må fungere over tid, både når det gjelder tilgang av råvarer, ivaretagelse av matsikkerheten, og lønnsomhet, sier kafésjef Simonsen.

Christensen vil gjerne dele erfaringer med andre studentsamskipnader som er interessert i å starte lignende prosjekter, og foreslår at de tar kontakt med ham. Videre understreker han at den dagen SiO må avvikle restauranten fordi det ikke er mer matsvinn, er den dagen de har lykket med prosjektet.

– Du kan dermed si at den største utfordringen vår for fremtiden er at tilgangen på råvarer blir for stor. Det er den motsatte problemstillingen av andre, sier han. **UD**

KUTT GOURMET

- Samarbeid mellom SiO Mat og Drikke, Scandinavian Design Group, Matvett og Kompass & Co.
- Nominert til Årets Sosiale Entreprenør 2015.
- Gjenåpnet 30. september etter god respons på prøveprosjektet.

Små eller store helseplager?

Legetime uten ventetid

- Allmennlege
- Legevakt
- Hudlege
- Gynekolog
- Hjertelege
- Kiropraktor

15 % rabatt til studenter!

Vi holder til i Innherredsveien 7D, rett ved Solsiden i Trondheim.

Bestill time på mobil, web eller ring 73 87 20 00
aleris.no/student_trondheim

Husk å ta med deg gyldig studentbevis til timen.

Aleris

Ansv. lege: Tom Holthe

ANNONSERE HOS OSS?

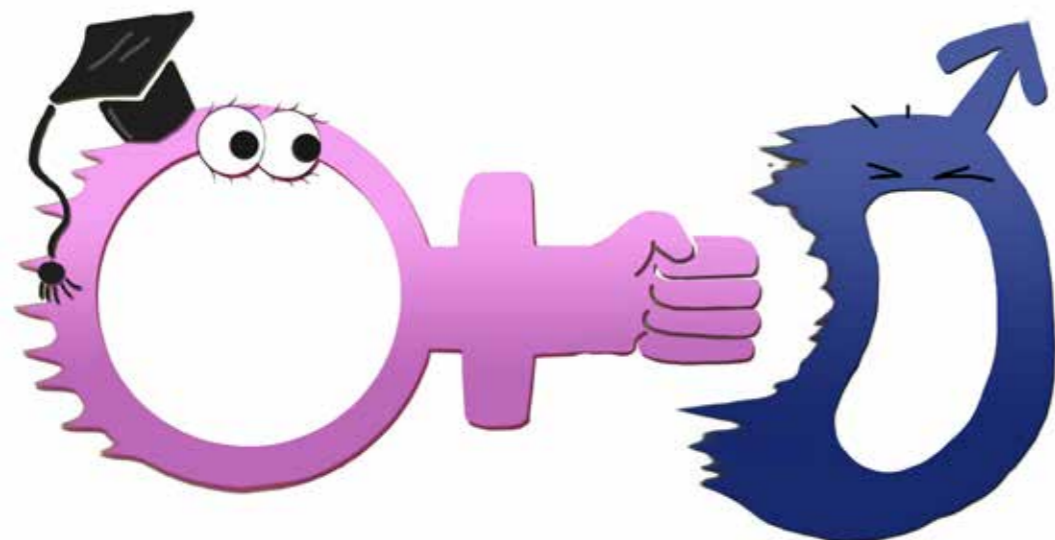
KONTAKT OSS
salgssjef@studentmediene.no

VONDT I MAGEN? HELSEBROR.

TIRSDAGER KL 15. RADIO REVOLT. STUDENTRADIOEN I TRONDHEIM

RADIOREVOLT.NO DAB+ FACEBOOK.COM/RRHELSEBROR

RADIO REVOLT
Studentradioen i Trondheim

Skjev kjønnsbalanse på psykologi

Høsten 2015 ble kun 14 av 74 studieplasser ved profesjonsstudiet i psykologi tildelt gutter. Med en så ujevn kjønnsfordeling diskuteres det om det bør settes i gang tiltak for å øke rekrutteringen.

TEKST: Daniëlle Aker-Bjørke FOTO: Eirik Åsheim

Psykologistudiet bærer preg av skjevhet i kjønnsfordelingen, og i år er prosentandelen gutter på 19. Av totalt 701 søkere ble 14 gutter og 60 jenter tilbudt studieplass. I det nye statsbudsjettet er det en økning på 25 nye studieplasser ved profesjonsstudier i psykologi, hvor NTNU får ti av dem. Det har blitt diskutert ulike tiltak for å få en utjevning i kjønnsbalansen, og om den er et reelt problem i arbeidslivet. I motsetning til Universitetet i Oslo har ikke NTNU innført noen konkrete tiltak for å rekruttere flere gutter.

Lite, men godt miljø.

Jakob Hardersen Prydz og Halvor Ullern er to av guttene i årets kull på profesjonsstudiet i psykologi ved NTNU. Allerede første studiedag i august var det godt synlig at de var i mindretall. I faddergruppa til Prydz var det nemlig kun tre gutter, og han fant raskt ut at de aktivt måtte søke hverandre for å komme i kontakt.

– Jeg var klar over at det kom til å bli sånn da jeg søkte. Det har egentlig ikke vært noe problem. Vi har det jo hyggelig sammen vi guttene. Forskjellen her

er at vi kun har én guttegjeng, mens det på andre studier er flere, sier Prydz.

De beskriver et godt miljø, samtidig som de uttrykker en bekymring over eventuelle frafall.

– Det går bra nå, men det som er kjedelig er at det blir så merkbart hvis noen av guttene slutter. Det spør om vi er 14 stykker som går ut herfra om seks år, sier Ullern.

Ukjente konsekvenser.

Professor og psykologspesialist Leif Edward Ottesen Kennair ved Psykologisk institutt på NTNU mener at det er vanskelig å si akkurat hvorfor kjønnsfordelingen er slik den er blitt. Han opplever at mange bekymrer seg for hvilke konsekvenser det kan få at studiet har såpass få gutter, men det er lite enighet om akkurat *hva* disse konkrete bekymringene er.

– Jeg er enig i at det er grunn til bekymring dersom en konsekvens er at vi over tid blir dårligere til å hjelpe en viss gruppe mennesker. Dessverre er det gjort lite forskning på dette, så det er vanskelig å vite, sier Kennair.

Til tross for uvisheten omkring hva det er vi

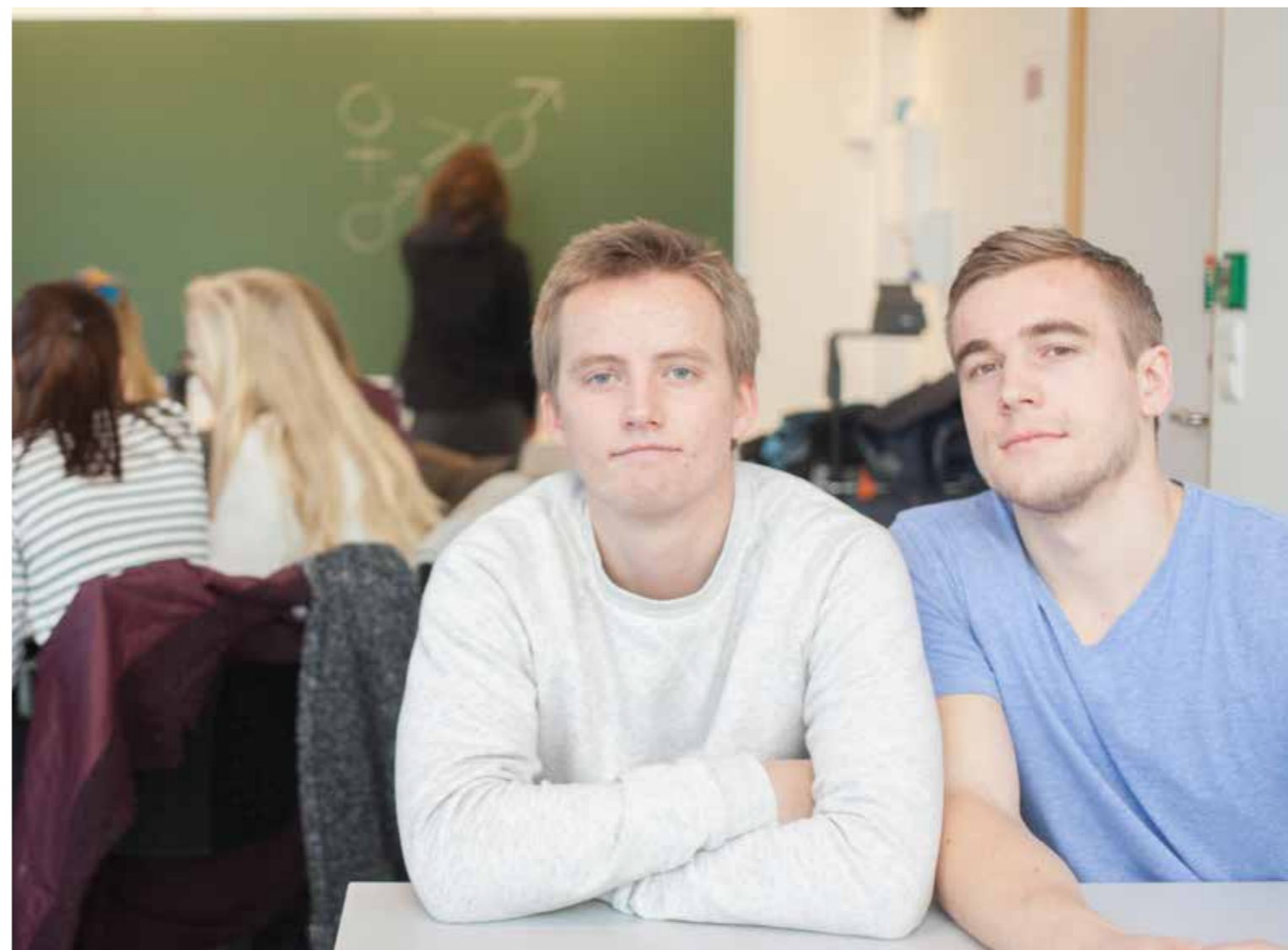
egentlig bekymrer oss over, stiller Kennair seg positiv til tanken om å få inn flere gutter på profesjonsstudiet i psykologi. Et tiltak han foreslår er å innføre psykologifaget tidligere i skolen.

– Jeg er tilhenger av at faget presenteres tidligere i utdanningsløpet, samtidig som at oppmerksomheten økes. Samtidig poengterer Kennair at det ikke nødvendigvis er kjønn som bør være hovedfokuset.

– Jeg vil gjerne se at det blir mer attraktivt for gutter å studere psykologi. Å rekruttere flere gutter i seg selv er en god ting, men dette bør være fordi guttene er genuint interesserte. Jeg opplever absolutt at vi har gode og egnede studenter i dag, uavhengig av kjønn, sier Kennair.

Kjønnskvotering nedstemt.

Det er ved flere anledninger diskutert ulike tiltak for å få inn flere gutter på studiet, deriblant kjønnskvotering. I mars ble det vedtatt at rektor Gunnar Bovim ved NTNU etter hvert opptak skal vurdere om det er studieprogram hvor kjønnspoeng er nødvendig, også for å kvotere inn gutter. På universitetet i Oslo har kjønnspoeng for gutter

FÅ GUTTER: Jakob Hardersen Prydz og Halvor Ullern er to av de til sammen 14 guttene i sitt kull på profesjonsstudiet i psykologi.

som søker psykologi blitt vurdert, men forslaget ble nedstemt. Kjønnspoeng er ikke problemfritt, da det blant annet kan skape debatt rundt andre underrepresenterte grupper.

– Det er viktig med bredde og variasjon blant psykologer. Men hva med kulturell bakgrunn og religiøs overbevisning? Jeg er ikke sikker på om kvotering er den beste løsningen, sier Prydz.

Høye karakterkrav.

I mars i år arrangerte UiO den første guttedagen på Psykologisk institutt som et tiltak for å øke søkerprosenten av gutter. 100 gutter fra ulike videregående skoler ble håndplukket på bakgrunn av en søknad som inneholdt karakterutskrift og motivasjonsbrev. Tiltaket fikk svært positiv respons, der ni av ti var svært fornøyde med opplegget, og sa guttedagen hadde gjort interessen for faget større, kunne Psykologisk institutt ved UiO melde i etterkant av arrangementet. Prydz og Ullern er derimot usikre på om dette tiltaket er tilstrekkelig. Ifølge Prydz er det trolig ikke kun mangel på motivasjon som er årsaken til overvekten av jenter, men også karaktersnittet.

– Jeg tror det kan skyldes et høyt karakterkrav. Det er antagelig flere gutter som søker, men ikke kommer inn. Ofte er vi kanskje det man kan kalle «late bloomers». Noen finner ikke ut hva de vil før det er for sent, sier Prydz.

Vil ha økt fokus på psykisk helse.

Både Prydz og Ullern måtte ta opp fag for å komme inn på profesjonsstudiet. De fant nemlig ut at det var psykolog de ville bli først etter de hadde fullført videregående. De stiller seg positive til Kennairs forslag om å introdusere faget tidligere i skolen.

– Jeg kan ikke huske å ha hatt noe særlig om psykisk helse på ungdomsskolen eller videregående. Det er viktig at unge får mer kunnskap om dette, ikke bare fordi det kan motivere de som vil inn på profesjonsstudiet i psykologi, men også fordi mange unge sliter psykisk, sier Ullern.

Prydz legger til at det også kan bidra til å bryte ned tabuet rundt psykiske lidelser.

– Det er tross alt ganske vanlig med problemer relatert til psykisk helse, sier han. **UD**

Det er grunn til bekymring dersom en konsekvens er at vi over tid blir dårligere til å hjelpe en viss gruppe mennesker.

Professor **Leif Edward Ottesen Kennair**
Psykologisk institutt, NTNU

ILLUSTRASJON: Katrine Gunnulfsen

Fire og en halv øl ekstra i måneden

Regjeringen legger opp til oljepengefest, men studentene får ikke være med.

TEKST: Halvor Haugan

Utviklingen i oljenæringen betyr strammere tider for norsk økonomi. Dette var budskapet da finansminister Siv Jensen la fram regjeringens forslag til statsbudsjett for 2016. Botemiddelet for en trangere økonomi blir økt oljepengebruk fra statens side. Regjeringen foreslår å øke bruken av oljepengene med 23 milliarder kroner, noe som kan føre til at det for første gang i oljefondets historie blir aktuelt å ta ut gamle penger fra fondet, da det ikke er sikkert at inntektene fra oljeboring i 2016 overskrider dette tallet. Regjeringer foreslår også å satse kraftig på skatteletter og samferdsel i 2016, med lettelse i skatter og avgifter for over 9,1 milliarder kroner, og øke samferdselsbudsjettet med 8,8 prosent.

Blandede reaksjoner fra studentene.

I regjeringens forslag er det budsjettert med 2 200

nye studentboliger på landsbasis, like mange som det ble vedtatt å bygge i det forrige statsbudsjettet. Norsk Studentorganisasjon (NSO) hadde i utgangspunktet varslet sterke krav på vegne av studentene til årets statsbudsjett. NSOs krav var opprinnelig at det skulle bygges 3 000 i 2016. Leder Theresa Eia Lerøen i NSO uttaler seg likevel positivt om regjeringens studentboligsatsing.

– Vi i NSO er glade for at regjeringen fortsetter å prioritere studentboliger, skriver NSO i en pressemelding.

Regjeringen foreslår i tillegg å øke studiestøtten med 3,1 prosent. Dette utgjør en økning fra dagens nivå med 316 kroner i måneden. Regjeringen framhever at dette er en økning også i forhold til anslått prisvekst, som ligger på 2,5 prosent. Dette er likevel langt unna NSOs krav til økt studiestøtte.

NSO anslår gjennom sin budsjettkalkulator at studenter vil gå rundt 3 500 kroner i minus hver måned.

Studenttinget og Velferdstinget skeptiske.

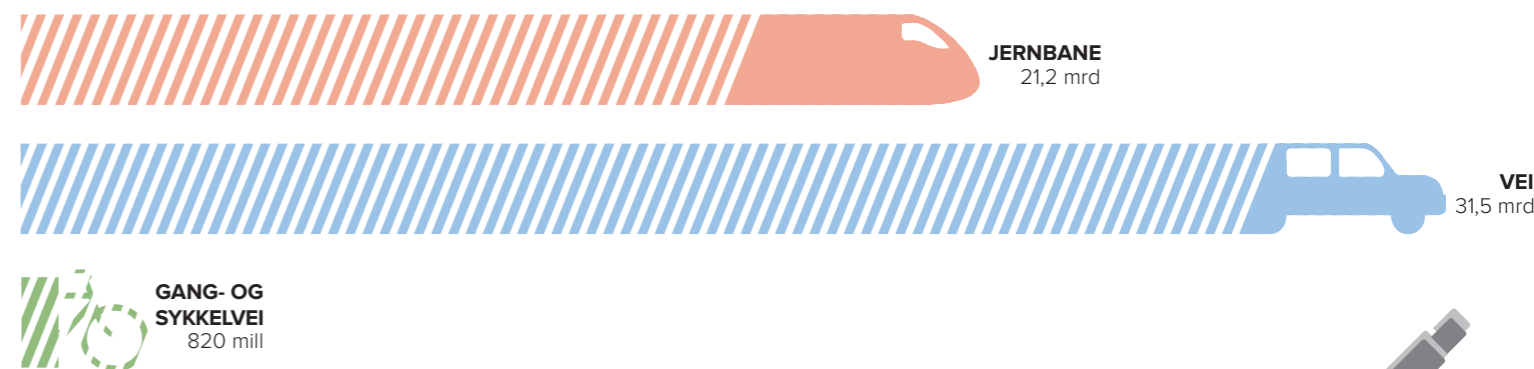
Leder Jone Trovåg i Studenttinget er ikke overbegeistret for statsbudsjettet.

– Alt i alt ser vi en manglende satsing på studiestøtte, sier han, og framhever at økningen på 0,6 prosent mer enn prisvekstanslaget er for lite til at det har en reell betydning for studentene.

Leder Maiken Vasset Størkersen i Velferdstinget er enig, og sier at regjeringen bryter løftet sitt om styrket konkurransekraft i høyere utdanning.

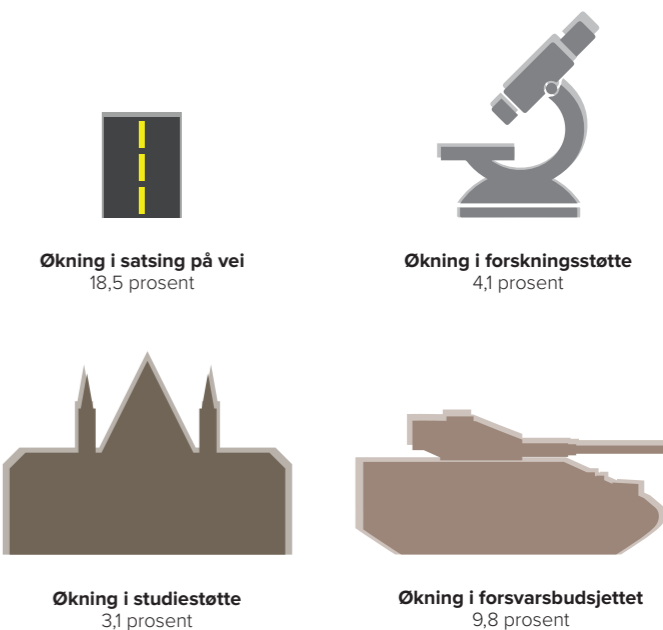
– Gjennom å ikke tilby studentene nok i støtte så får ikke regjeringen den satsingen innen kunnskap som de sier at de ønsker, da ikke alle lenger kan

STATSBUDSJETTET

UTVALGTE ENDRINGER

- 316 kroner mer i måneden i studiestøtte.
- 2200 flere studentboliger.
- Redusering av inntektsskatten fra 27 til 25 prosent.
- Sparegrensen i BSU økes fra 200 000 til 300 000.
- Kan nå søke om to tilretteleggingssemestere i ikke-engelspråklige land i stedet for ett.
- 250 millioner kroner til en pakke for å bekjempe arbeidsledighet og øke sysselsetting for unge.

I tillegg framhever hun at regjeringens forslag om 2 200 nye studentboliger ikke når deres krav om 3 000 boliger totalt. På den positive siden håper Størkersen at regjeringens helsesatsing i kommunene kommer studentene til gode, da særlig gjennom at regjeringen har lagt av penger til 150 nye årsverk for psykologer i kommunene.

Usikkerhet om fusjonskostnader.

Trovåg sier at det ligger an til å bli mindre midler til fusjonsprosessen enn forventet.

– Fusjonskostnadene på NTNU alene er beregnet til å bli 250 millioner kroner, mer enn forslaget til statsbudsjett legger av til hele landet, sier Trovåg.

Trovåg og Størkersen er redde for at det er studentene som kan føle på regningen for sammenslåingen, da det enda er uvisst hvor mye penger studentsamskipnadene får i tilskudd for å slå seg sammen.

Representant for Høyre i Sør-Trøndelag fylkesting og medlem av Høyres Studenter Vegard Vefring, mener Høyre har gjennomført sine forpliktelser i statsbudsjettet.

– Høyre vedtok i 2013 at vi skulle bygge 2 000 nye studentboliger eller mer. Det har vi gjennomført i to budsjetter på rad nå, sier han.

Han legger også til at økning av studiestøtten står i Høyres partiprogram, og at det også har blitt gjort i alle budsjettene.

– Årets økning er på 3 160 kroner, en økning som er større enn prisvekst. Som student er jeg glad for at regjeringen tar studentene på alvor og gjør hverdagen vår bedre gjennom disse tiltakene, sier Vefring.

Manglende satsing på teknologiutdanninger.

NTNU ligger an til å få totalt 50,9 millioner i økte bevilgninger i 2016. Av disse er 13,9 øremerket videre planlegging av samlet campusløsning. I tillegg får man støtte til å utvide studieprogrammene i psykologi og medisin med henholdsvis 10 og 15 plasser.

Leder Omal Samy Gamal i Nito Studentene er skuffet over det han anser som manglende satsing på teknologiutdanninger.

– Det er viktigere nå enn noen gang tidligere at man satses på teknologiutvikling, men regjeringen nedprioriterer teknologiutdanningene. Dette er noe

som i aller høyeste grad påvirker studentene ved NTNU og HiST, som ikke får den utdanningen de bør få, sier han.

Gamal peker på at de norske ingeniørstudiene er kategorisert i kategori E i finansieringskategoriene for høyere utdanning, den nest laveste kategorien, noe som vil si at de er blant studiene som mottar minst støtte i Norge. Han skulle helst sett at ingeniørstudiene ble omklassifisert til kategori C, og at man fikk se en økt satsing på ordentlig utstyr for utdanningene.

– Ingeniørstudiet er kraftig underfinansiert. Tilstrekkelig veiledning, manglende praksis og utdatert utstyr er det vi sliter med. Det ble varslet at man skulle endre finansieringskategoriene i årets statsbudsjett, noe som sannsynligvis ville ført til en oppgradering av ingeniørstudiene, men dette skjedde ikke, sier han. **UD**

KUTTER STØTTEN: Regjeringen foreslår at støtteordningen for studenter fra utviklingsland skal fases ut i 2016. Foto: Stian Mathisen

Kan miste studenter fra utviklingsland

I dag studerer 168 studenter på NTNU gjennom kvoteordningen for studenter fra utviklingsland. Nå vil regjeringen sløyfe den.

TEKST OG FOTO: Halvor Haugan

Regjeringen foreslår å utfase støtteordningen for studenter fra utviklingsland i 2016. Denne baserer seg på en kvoteringsordning av studenter fra utviklingsland som deretter fordeles på de ulike institusjonene for høyere utdanning i Norge. Målet er å bygge opp kompetanse og kapasitet i utviklingsland gjennom å gi studenter fra disse landene fullfinansiert mastergradsutdanning i Norge.

– Dette er en ordning som har fungert utmerket. Det vi ser er at vi får utrolig gode resultater når disse programmene fungerer, sier koordinator for kvoteordningen Anette Moen ved Internasjonal seksjon på NTNU.

Omorganisering av ordningen

På NTNU er det for øyeblikket 168 studenter som har fått plass gjennom denne ordningen, noe som utgjør en stor del av de utenlandske studentene på NTNU. Disse vil få fullføre utdanningen sin, men fra 2016 vil det bli stopp på opptaket av nye studenter om Regjeringen får det som de vil.

Leder Hilde Skeie ved Internasjonal seksjon sier at det ikke kommer som noen overraskelse at programmet utfases, da det ikke er blitt evaluert de siste 20 årene.

– For rundt 10 år siden kom en endring som åpnet

for at de som gikk gjennom programmet kunne bli i Norge forutsatt at de fikk jobb etter endt utdanning. Dette har ført til at flere har blitt i Norge, og færre har dratt tilbake for å bidra til utvikling i hjemlandet som intensjonen med programmet i utgangspunktet var, sier hun.

Hun forteller at programmet planlegges å erstattes med et nytt initiativ der 40 prosent av dagens finansiering går til et prosjekt for å finansiere forskning med BRICS-landene Brasil, Russland, India, Kina, og Sør-Afrika. De resterende 60 prosent vil gå til opprettelsen av et nytt partnerskapsprogram med utviklingsland.

Nytt fokus

– Kvoteplassene er også blitt brukt veldig strategisk i prosjekter som fokuserer på oppbygging av store utdanningsprogram i utviklingslandene. Dette hadde ikke vært mulig å være med på for oss uten kvoteprogrammet, sier Moen. Hun håper det nye partnerskapsprogrammet vil være på plass innen kvoteringsordningen er helt avsluttet.

– Det er vanskelig å si noe om hvordan det blir framover. Vi vet at det kommer til å bli mer fokus på samarbeid mellom institusjonene i Norge og i de respektive utviklingslandene. Vi skal hjelpe dem der

de er, sier Skeie. Hun understreker at utveksling av elever mellom institusjonene fortsatt skal være del av programmet, selv om det ikke vil være hovedfokus.

– Vi er litt skuffet over at hele potten ikke går til det nye programmet for utviklingsland. Vi kunne godt tenkt oss at omfanget av kvoteordningen ble videreført, selv om det blir et nytt program, sier Moen. **UD**

VIKTIG FOR NTNU: Anette Moen og Heidi Skeie ved Internasjonal seksjon mener kvoteringsordningen for studenter fra utviklingsland har gjort mye godt for NTNU. De håper en ny ordning er på plass før den gamle avvikles.

Carpoint søker entusiastiske studenter til å jobbe med urban elektrisk transport!

Carpoint har kontorer i Trondheim og Oslo, og utvider med samarbeidspartnere i de største byene.

Vi skal bli Norges største og beste leverandør av løsninger for smart elektrisk persontransport. Se www.carpoint.no for flere detaljer.

Vi søker:

Tre studenter som tilbys deltisjobb, med følgende kvalifikasjoner:

- ◆ minst én med MC-lappen
- ◆ alle bør ha førerkort
- ◆ er teknisk interesserte
- ◆ gode på IKT, kommunikasjon og markedsforståelse
- ◆ entusiaster med godt humør, selvstendighet og kreativitet
- ◆ ingen ulempe om man kan ta en masteroppgave innenfor tematikken

Ønsker du å teste ut kule nye elektriske løsninger og gadgets for mobilitet? Kanskje komme opp med ideer om løsninger som ennå ikke finnes?

Ønsker du å jobbe med å utvikle en landsdekkende virksomhet som tilbyr elektriske sykler, scootere, motorsykler og biler?

Ønsker du å jobbe med kjøretøy som fremmer miljøvennlig elektrisk transport?

Søknad (eller ytterligere spørsmål) sendes til: trond.m.andersen@live.no innen 3. november 2015. Start emnefeltet med: "Urban mobilitet"

carpoint

Mister troen på Tyrkias framtid

Det ser mørkt ut for unge tyrkere, etter det verste terrorangrepet i landets historie

TEKST: Silje Bjellvåg FOTO: Mert Can Yilmaz

– Over hundre mennesker døde, og flere hundre er skadet. Det toppet seg for meg da jeg fikk høre at folk som forsøkte å komme seg bort fra området ble sprayet med pepperspray. Mennesker som var der for å forsvare fred ble etterlatt for å dø, sier studenten Cansu Tas.

10. oktober inntraff det verste terrorangrepet i Tyrkias historie. Målet for terroren var en fredsmars i Ankara, arrangert av regjeringmotstandere på den politiske venstresiden, deriblant tilhengere av det prokurdiske partiet Folkets demokratiske parti (HDP) og ulike fagforeninger. Ifølge de siste offentlige tallene fra tyrkiske myndigheter tok bombene 102 liv, mens HDP hevder dødstallet er oppe i 128.

Ingen har tatt på seg ansvaret for angrepet. Høyre- og venstresiden skylder på hverandre, og angrepet har dermed forsterket den sterke polariseringen mellom de to fløyene i tyrkisk politikk.

1. november er det nyvalg, da Tyrkias største parti, AKP, ikke har lyktes i å danne en koalisjonsregjering.

POLITISK AKTIV: Cansu Tas var aktiv på den politiske venstresiden da hun bodde i Tyrkia. Hun tror angrepet i Ankara har økt folkets støtte til det pro-kurdiske partiet HDP.

Tretten år med ettpartistyring

– Det er mangel på pressefrihet, mer vold mot kvinner, og vi har et utdanningssystem som stadig forandrer seg. I tillegg har vi to millioner flyktninger fra Syria, som jeg ikke kaller et problem eller en trussel, men Tyrkia er dessverre ikke i stand til å gi dem de mulighetene de fortjener.

Det sier den tyrkiske studenten Yagmur Butun. Hun er doktorgradstudent i Tyskland, og preges sterkt av hendelsene i hjemlandet. Hun forteller at hun ikke lenger klarer å tenke positivt om Tyrkia. Butun tror det kommende valget blir essensielt for Tyrkias historie. Hun forteller at AKP's ettpartistyring de siste tretten årene har ført til en rigid og umoderne struktur i Tyrkia.

– Vi fikk ikke det vi ønsket ved det forrige valget. Jeg hadde håpet at et parti fra venstrefløyen skulle komme i regjering, eller i det minste at de ble enige om en koalisjonsregjering, sier Yagmur.

Ved forrige valg mistet AKP flertallsmakten. President Erdogans ønske om å føre Tyrkia fra et parlamentsystem til et system med sterkere presidentmakt ble dermed knust.

– Det er kun mulig å gjennomføre dersom AKP forblir eneste parti i regjeringen. Jeg er bekymret for vår framtid som en demokratisk republikk, sier Butun.

Prokurdisk parti i fremvekst

Det prokurdiske partiet (HDP) gjorde derimot sitt beste valg noensinne. Partiet kom seg over sperregrensen, som er på hele ti prosent, og ble for første gang valgt inn i parlamentet.

Cansu Tas var aktiv på den politiske venstresiden i Tyrkia, før hun flyttet til Belgia for å ta en mastergrad i psykologi. Hun følger utviklingen i Tyrkia, og er sterkt engasjert i det kommende valget.

– AKP skylder på HDP, og noen hevder at

angrepet ikke ville funnet sted dersom de hadde fått flertall ved forrige valg, sier Cansu.

Hun forteller at hennes generasjon ikke husker annet enn et Tyrkia styrt av AKP.

– Vår generasjon har ikke vært vitne til militærkuppene på 60- og 80-tallet, men vi har heller ikke opplevd et Tyrkia i fred. Det har alltid vært konflikter mellom de sekulære og de konservative angående lover om hijab-bruk og kurderne.

VIKTIG VALG: Yagmur Butun tror det kommende valget kan bli essensielt for Tyrkias framtid, og håper et parti fra venstrefløyen kommer i regjering.

Voksende spenninger

I juli ble grensebyen Suruc rammet av et terrorangrep IS sto bak. De drepte var sosialistiske aktivister i den kurdiske byen Kobani. De skulle hjelpe til med gjenoppbyggingen av byen, som har vært utsatt for gjentatte IS-angrep det siste året. Som følge av terrorangrepet 10. oktober har spenningene vokst seg sterkere. Cansu forteller at hun før det siste

terrorangrepet fremdeles hadde håp for Tyrkias framtid, og at AKP-velgernes meninger kunne respekteres, selv om hun personlig er uenig.

– Vi ser korrupsjon og hykleri, men situasjonen har påvirket folk ulikt. Jeg har hørt folk si det var bra at kurdere døde i Suruc og i Ankara. Jeg hører fremdeles at folk sier AKP bygger bra veier og har forbedret Tyrkias økonomi, forteller hun.

For Tas gjorde angrepet at den lille følelsen av håp ble erstattet med fortvilelse.

Protestbevegelser

Dagen etter angrepet tok tusenvis av sørgende til gatene i Ankara i protest mot terroren. Skylden ga de til myndighetene, for å angivelig ha unngått å ordne sikkerhetstiltak i forkant av fredsmarsjen. Cansu tror angrepene har bidratt til å styrke HDPs posisjon i det tyrkiske folk, men hun tror mange som stemmer AKP vil fortsette med det.

– I et normalt land antar jeg at AKP ville tapt mange stemmer fordi de ikke håndterer de nasjonale forstyrrelsene. Valghistorien tilsier derimot at AKP-velgere normalt ikke blir påvirket av AKP's inkompetanse, sier Tas.

Hun forteller at det i etterkant har vært mange protester på ulike universiteter i Tyrkia. Selv har hun fått bilder av protester på de samme trappene hvor hun tidligere i år ble uteksaminert.

– På bannerene står det: «Vi vil ikke bli et land forbundet med massakerer». **UD**

Det er mangel på pressefrihet, mer vold mot kvinner, og vi har et utdanningssystem som stadig forandrer seg.

Student Yagmur Butun

TYRKISK POLITIKK

President: **Recep Tayyip Erdogan (AKP)**

Rettsferds- og utviklingspartiet (AKP)
Moderat islamistisk, har sittet med makten siden 2002.

Folkets Demokratiske Parti (HDP)
Tyrkias største kurdiske parti. Ble for første gang valgt inn i parlamentet i 2015.

En grønnere framtid

Med planter på taket vil det nye teknologibygget på HiST være en del av løsningen på problemene som oppstår med et varmere og våtere klima.

TEKST: Rikke Mohn FOTO: Slyngstad Aamlid Arkitekter ILLUSTRASJON Inger Sidonia Krajci

Grunnet stadig fortetning av byene kombinert med en økende mengde nedbør, vil ikke dagens avløpsnett ha nok kapasitet til å håndtere overvannet. Mange kommuner har allerede begynt å pålegge frakobling av tak-nedløp fra avløpsnettet i områder med spesielt dårlig kapasitet. Med andre ord blir det stadig mer aktuelt å finne nye måter å håndtere nedbøren på.

Grønne tak. En veldig vanlig type grønne tak er sedumtak. De består av den hardføre og svært vannholdige plantearten sedum. Og det er nettopp disse takene som skal brukes på det nye HiST-bygget, som bygges av Statsbygg på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet. Avgjørelsen om å inkludere sedumtak i byggeprosjektet ble endelig torsdag den 15. oktober.

— For å utnytte lyset får bygget to store glasstak. Vi har bestemt oss for å ha sedumtak på alle lavereliggende tak som en ser ned på fra de øverste etasjene, sier prosjektleder Kristin Juul i Statsbygg.

HiST-bygget, som ferdigstilles første desember 2016, skal bestå av totalt seks etasjer. Etter torsdagens avgjørelse vil store deler av 4 etasje, samt flere av inngangene være dekket av sedumplanter.

Mange fordeler. Selv om grønne tak er blitt mye tatt i bruk på grunn av estetiske grunner tidligere, brukes sedumtak oftest av miljømessige årsaker.

— Vi ønsker jo å bygge miljøriktig, konstaterer Juul.

De miljømessige fordelene er en av hovedgrunnene til at Juul ønsket å ta i bruk grønne tak på det nye teknologibygget til HiST.

Som vannlagringsmedium er sedumtak svært effektive. Ifølge et forsøk gjort over 5 år i Oslo, holder de grønne takene tilbake cirka 25 prosent av nedbøren på årsbasis. Dessuten demper sedumtak nedbøren ved styrtregn med 48 - 89 prosent, avhengig av dreneringen.

Juul understreker også at det finnes mange andre miljømessige fordeler med sedumtak, og listen er

lang. Sedumplantene vil absorbere CO₂ og produsere oksygen gjennom fotosyntese. De vil også fange opp svevestøv, slik at luften blir renere. Dessuten vil takene bidra til at bygningen blir mindre energikrevende. Det 20 cm tykke laget med vekstmedium og planter vil bidra til termisk lagring ved at det både holder på varmen om vinteren, og stenger varmen ute om sommeren. I tillegg vil vekstmediumet være en naturlig støydemper.

Reduserer stress. For Juul er det også essensielt at dette utseendet har positiv psykisk innvirkning for studenter og ansatte i bygget. Det er nettopp derfor de har valgt å ha grønne tak på de takene som er synlige fra øvrige etasjer. Flere studier viser at grønne landskap bidrar til stressreduksjon og øker trivsel, noe som kanskje er spesielt viktig i et bygg hvor stress ofte er en stor faktor. Hun påpeker også at det forbedrer estetikken til bygningen.

— Det er jo mye hyggeligere å se ned på grønt enn

Sedum er det latinske navnet på planteslekten bergknapp.

Bærekonstruksjonen kan være betong, betongelement, stålplater eller tre- konstruksjoner.

Planten absorberer cirka 25 prosent av nedbøren på årsbasis.

Bidrar til energibesparing gjennom termisk lagring, er en naturlig støydemper, fanger opp svevestøv og absorberer CO₂

Kilder: <http://www.reiersol.no>

på et papplag, argumenterer hun.

Det vil også naturlig befinne seg fugler på disse takene. Grønne tak skaper nisjer for insekter og fugler, og skaper et biologisk mangfold. Dette er kanskje spesielt en fordel med hensyn på bier og humler, som er essensielle i pollinering av frukt og grønnsaker, men som i dag er i ferd med å dø ut.

Satsingsområde i København. På spørsmål om hvorfor ikke flere tar i bruk grønne tak, insisterer Juul på at mange bruker det.

— Det er brukt mye på deler av St. Olavs, og Statsbygg har tidligere lagt sedumtak blant annet på en ny høyskole i Kautokeino, sier hun.

Hun viser også til satsingen av København kommune, hvor grønne tak er et krav i deler av byen. Dette kravet ble formulert i retningslinjene fra kommuneplanen i 2010, og krever at alle flate tak med helning på under 30 grader skal beplantes med grønt. Foruten lusing en til to ganger i året

krever grønne tak svært lite vedlikehold, og det kreves derfor særkilte grunner for å slippe unna dette kravet. I København gis det også mange insentiver for å oppfordre utbyggere til å legge grønne tak, og kommunen har tidligere satt seg et mål på over 300 000 kvadratmeter med grønne tak i hovedstaden innen 2015.

Risiko ved høy vind. Selv om det er mange fordeler med grønne tak, er det også en risiko hvis vegetasjonen utsettes for kraftig vind. Ifølge en rapport fra Sintef kan de lokalklimatiske forholdene på et tak ofte kunne generere vinddrag og turbulens mellom bygg, som kan nå opp i ganske høy vindstyrke. Det er da fare for at deler av plantene kan løsne og spres med vinden, eller i verste fall at vinden løfter taket. Mange velger å løse dette ved å spre singel på taket, for å gjøre det tyngre. Risikoen for at plantene løsner vil også variere med hvilke planter som brukes, en avgjørelse Statsbygg foreløpig ikke har tatt. **UD**

DET NYE TEKNOLOGIBYGGET TIL HIST

- Bygges av Statsbygg.
- Skal stå klart innen 01.12.16.
- Vil etter fusjon være et NTNU-bygg.
- Bygningen skal huse matteteknologi, informatikk og e-læring, teknologi og høyskoleadministrasjonen.
- Prosjektet består av to nybygg på seks og fire etasjer som knyttes sammen med et glasstak.

Kilde: Statsbygg

DEBATT

Under Dusken tar gjerne imot leserbrev. Lengden på et innlegg begrenses til 3000 tegn inkludert mellomrom. Korte kommentarer og replikker begrenses til 1800 tegn. Vi forbeholder oss retten til å redigere og forkorte innlegg. Vi gjør oppmerksom på at innlegg også vil være tilgjengelige på dusken.no.

Kontakt debattredaktør Ingrid Skogholt på debattredaktør@studentmediene.no

Fremdeles nedprioritering av teknologiutdanningene

Nok en gang misbruker regjeringen en gylden mulighet til å sikre en god teknologiutdanning som garanterer ingeniører og teknologer i verdensklasse.

STATSBUDSJETTET

Omar Samy Gamal,
Leder i NITO Studentene

For mange av dagens teknologiutdanninger er preget av for dårlig oppfølging og veiledning, utdatert utstyr, og mangel på praksis. Slik kan man ikke fortsette hvis Norge har lyst til å være i front på den teknologiske utviklingen, og konkurrere om å være framtidens kunnskapsnasjon.

Årets forslag til statsbudsjett er en dårlig nyhet for teknologistudenter. I statsbudsjettforslaget foreslår regjeringen å opprettholde dagens lave finansiering av landets teknologiutdanninger. Det til tross for at en ekspertgruppe, satt ned

av nettopp regjeringen, anbefalte å endre på dette. Altså vil ikke regjeringen omfordele de økonomiske midlene selv om de vet at dagens system underfinansierer utstyrstunge utdanninger som teknologiutdanningene. Det bør ikke en regjering med store ambisjoner for kvaliteten i høyere utdanning være bekjent av.

Mitt spørsmål til regjeringen er: Hvordan skal en underfinansiert utdanning som sliter med å være bærekraftig i dag greie å møte framtidens krav til innovasjon og grønt skifte?

Jeg ønsker meg verdens beste teknologiutdanning i Norge. Skal vi få til det, er det essensielt at Norges universiteter og høyskoler kan tilby en kvalitativ god utdanning i verdensklasse. Det sliter mange av dagens utdanninger å levere, og en av grunnene er at ingeniør- og teknologiutdanningene

er sterkt underfinansiert. Ifølge NIFUs rapport som beskriver hvor mye Norges forskjellige utdanninger koster, er teknologiutdanningene nest dyrest i landet etter medisnutdanningene. Likevel finansieres ingeniør- og teknologiutdanningene i på samme nivå som noen av landets billigste utdanninger. Skandale, spør du meg.

Så hva må regjeringen gjøre? For en regjering som prioriterer kvalitet og framtidens verdiskaping burde ikke dette være vanskelig.

Regjeringen må:

1. Anerkjenn at landets teknologiutdanninger er kraftig underfinansiert
2. Sikre en finansiering av teknologiutdanningene som gjør at landets universiteter og høyskoler kan tilby tilfredsstillende oppfølging og veiledning, tidsriktig utstyr og praksis.

Et budsjett for økte forskjeller

Høyre og Frps budsjettforslag er et studentfiendtlig budsjett for økte forskjeller og for en oljeavhengig økonomi.

STATSBUDSJETTET

Jonas Iversen,
Nestleder i AUF studentlag
i Trondheim

Høyre/Fremskrittsparti-regjeringa fører en uansvarlig økonomisk politikk og en politikk for økte forskjeller. Det så vi da budsjettet for 2015 ble presentert i fjor høst, og det ser vi i neste års budsjett som ble presentert for et par uker siden.

Helt siden regjeringa kom til makta har de gjennomgående prioritert skatteuttak til landets rikeste. I fjor ble det norske folk vitne til at regjeringa

kutta skattene med milliarder, hvorav landets to prosent rikeste fikk 51 prosent av skatteuttakene. Den gang endte 85 prosent av befolkningen opp med kun to prosent av skatteuttakene. I år følger de opp med å kutte nærmere ti milliarder i statens skatteinntekter, og igjen er det landets rikeste som stikker av med de store gevinstene.

I Under Dusken har jeg tidligere vist hvordan regjeringas politikk er studentfiendtlig. Det gjelder også dette budsjettet. Elleve måneders studiestøtte glimrer fremdeles med sitt fravær. I tillegg tilbyr statsbudsjettet landets studenter økt moms på kulturtilbud, idrettsstilbud, og kollektivtransport.

Norge er i dag et land med relativt små forskjeller

mellom folk, men det er i endring. Forskjellene øker stadig, og en økonomisk politikk som systematisk gir landets rikeste skattefordeler på bekostning av resten av befolkningen er usosial og uansvarlig.

Høyre/Fremskrittsparti-regjeringa veier opp for sine enorme skatteuttak gjennom økt oljepengebruk. Siv Jensen har lagt fram tre statsbudsjett som øker oljepengebruken mer enn de rødgrønne gjorde på åtte år. I en situasjon hvor inntektene går ned, går forbruket opp. Resultatet er at de bruker opp penger som tilhører framtidige generasjoner, og Norge blir i enda større grad oljeavhengige. Vi unge får regninga. Vi kommer til å arve en økonomi som gir oss et svekket handlingsrom for å opprettholde velferdsstaten.

SAMFUNDETLEDER

Leder Øyvind Bentås for Studentersamfundet i Trondhjem

ILLUSTRASJON: Nora B. Johansen

Bruk stemmen din!

Etter en intens valgkamp i høst er det lett å tenke at de viktigste valgene er gjort for høsten. Dette er feil. Det viktigste valget for trondheimsstudentenes hverdag skjer nå.

Den 23. oktober er siste dag du kan avgi din stemme i NTNU-styrevalget. Det skal velges totalt tre studentrepresentanter der to skal være fra NTNU, og én fra høyskolene. Da fristen for å melde sitt kandidatur gikk ut for andre gang på fredag, var det tolv kandidater. Sju er fra NTNU, to kommer fra henholdsvis HiST og HiÅ, og den siste kommer fra Gjøvik.

Det er flott å se at mange ønsker å sitte i det nye styret til NTNU. Samtidig betyr dette at det kan være vanskelig å se forskjellene mellom kandidatene. Jeg skal ikke fortelle deg hvem du bør stemme på, men jeg vil fortelle deg hvorfor du bør fokusere prokrastineringen din på å bli bedre kjent med kandidatene.

Sist gang studentrepresentantene i NTNU-styret hadde vippeposisjon i en stor sak ble det fusjon. Dette var ikke ukontroversielt. Studentenes representanter gikk inn for fusjon, i strid med studentenes vedtak på et allmøte i januar. Professor Aksel Tjora ved NTNU gikk ut og spurte «Er studentpolitikkerne karrierebevisste broilere som sleiker ledelsen opp i ræva?». Studentrepresentanten Christian Tangene svarte at «Jeg regner med de fleste skjønner at vi ikke nødvendigvis skal

representere majoriteten av studentene».

Det er dermed ikke gitt at en studentrepresentant anser det som sitt mandat å alltid være stemmen til studentene. De kan finne det for godt å tjene egne karrieremotiver eller andre interesser.

Forslaget til ny studieforskrift skal behandles på første styremøte etter at representantene er valgt. Dermed blir studieforskriftssaken både iddåpen og lakmustesten for representantene. Har vi studentrepresentanter som fremmer den tryggheten studentene i Nordens beste studieby trenger, eller har vi representanter som tjener en annen agenda?

Jeg vil derfor på det sterkeste oppfordre alle til å se over listen med kandidater og se hva de står for. Følg gjerne opp på sosiale medier og gjør det klart hva du mener om studieforskriften uavhengig om du er for eller mot. Det er viktig for fusjonsprosessen at studentrepresentantene føler at de blir sett, og at vi viser at vi faktisk har forventninger til dem.

La oss vise kandidatene at vi som studenter krever å bli hørt av våre representanter. Gjør din stemme hørt.

STUDENTKVITTER

Følg oss på twitter.com/underdusken

Idag rant begeret over. Tror hele Dragvoll fikk det med seg
[@marleneengh](https://twitter.com/marleneengh)

Skjære kom seg inn på #Dragvoll i forrige uke. Innen den ble fanget nylig, hadde den rullet å ta en bachelor i medievitenskap. @UnderDusken
[@HDkarlsen](https://twitter.com/HDkarlsen)

Hvis Norge vinner i kveld blir det å sykle i boxer fra Tyholtårnet - Dragvoll og tilbake igjen. #landslaget #Norge #nor-geitalia #sykkel
[@lars_vist](https://twitter.com/lars_vist)

Det er faktisk noe med #gløshaugen og allværsjakk
[@Woodbear92](https://twitter.com/Woodbear92)

"Vi skal så klart komme direkte inn her etter han er ferdig" - NRK etter at Magnus Carlsen stormet inn på do.
#nrksjakk
[@Jahniii](https://twitter.com/Jahniii)

Har OnkIP playback? #uka15
[@PrinceHindseth](https://twitter.com/PrinceHindseth)

Vakkert å se at norges kanskje beste liveband egentlig bare er mennesker. #samfundet @kakkmaddafakka
[@Bentsjef](https://twitter.com/Bentsjef)

Er full og ser på Italia - Norge. Hva kan man si, er jeg alle menns drømmepike nå? (kan også være villig til å shabby chice leiligheten)
[@supercamilla](https://twitter.com/supercamilla)

Det er så herlig å se på at mine foreldres generasjon bruker mitt barns penger til å styrke sin egen økonomi. #statsbudsjettet
[@lars_erik](https://twitter.com/lars_erik)

Nina Jensen, du må gjerne bli president om du vil, men for norske medier vil du aldri være noe annet enn søstera til Siv.
[@VildeCoward](https://twitter.com/VildeCoward)

Sabla dyktige styrekandidater. Uansett hva som skjer er NTNU i trygge hender!
#Studentvalget
[@MariaHonerod](https://twitter.com/MariaHonerod)

ENGASJERT: Karen Espelund har en lang karriere med forskjellige tillits- og styreverv.

Fra Blatter til bredde

Hverken korrupsjonsskandaler eller gamle, sure menn kan få Karen Espelund til å glemme hvor hun kommer fra.

TEKST: Jahn Ivar Kjøseth FOTO: Lasse Georg Tønnessen

– Jeg er jo genuint fotballgal, sier den engasjerte kvinnen, ragende over kaffekoppen på et møterom i lokalene til Fylkeshuset i Trondheim. Vi tror henne. Det er bare få minutter siden vi ble vinket velkommen inn i fjerde etasje mens hun pratet i telefonen. Det første spørsmålet vi får etter telefonen skrur av er: «Hvordan liker dere kaffen deres?» og «Har dere spilt organisert fotball selv?» Espelund er en travel person, men det skal ikke hindre henne fra å snakke om sporten hun elsker.

Fotballfeministen

– I media blir du ofte framstilt som en av de mest sentrale frontfigurene innenfor kvinnefotball. Er det et bilde som du er komfortabel med?

Hun smiler litt av spørsmålet.

– Jeg kan illustrere med en historie: Etter at hele styret i NFF måtte gå etter den økonomiske skandalen i 1987 hadde valgkomiteen jobbet med å få på plass et nytt styre. På det tidspunktet hadde jeg spilt lenge på klubblag, jeg hadde to landskamper på CV-en, både høyere trener- og lederutdanning, og forskjellige posisjoner i komiteer og klubbstyret. Likevel sa de i noen miljøer: «Vel, du har bare erfaring fra kvinnefotball.» Så var det en kollega av meg som ble valgt inn. Han var en utrolig dyktig fyr, men han hadde bare erfaring fra dommersida, og ingen stilte spørsmål ved det.

Det ser ikke ut som det plager Espelund å snakke om disse episodene i det hele tatt. Det var sånn det var. Men det var ikke sånn det skulle forbli.

– Det blir skapt en del merkelige kjønns kategorier som du ikke får på herresiden. Min inngang i organisasjonslivet var jo tanken om at vi ikke bare kunne stå på utsiden og klage på forholdene, vi måtte inn i styrene og vise ansvar.

– Ingen som sammenligner Bjørgen og Northug

Espelund blir engasjert når vi begynner å snakke om kvinnefotball sammenlignet med herreklassen.

– Jeg forstår ikke hvorfor fotball er den eneste idretten hvor kvinne- og herresiden kontinuerlig sammenlignes med hverandre. Så klart det er fysiske forskjeller mellom kvinner og menn, men det er ingen som sammenligner Petter Northug og Marit Bjørgen.

– Det er ingen Trondheims-Ørn-spillere som har fotball som fulltidsjobb, de har studier og jobb ved siden av, og trener like mye som mannlige toppfotballspillere.

– Det er også en økonomisk forskjell. Den totale pengepremien i VM i fotball for kvinner i år var kun 2,6 prosent av beløpet som for VM i Brasil for menn i fjor.

– Spør du organisasjonene får du høre at kvinnefotball er en utgiftspost. Men det brukes penger på aldersbestemte guttelandslag på lik linje med kvinnelandslag. Alt som ikke er mannlige toppfotball er en utgiftspost. Men fordelingen av pengebonuser er uansett en vanskelig diskusjon.

For kjønnskvoltering

Espelund er ikke i tvil hva som må til for å sørge for flere kvinner i toppstillinger i idretten.

– Idretten er fortsatt konservativ. I tillegg er de fleste tillitsverv ulønnsomme, og flere mødre i fotballkretsene jobber for å opprettholde en balansegang i familielivet hjemme. Det er derfor kjønnskvoltering er et viktig virkemiddel for å få brutt den tradisjonelle kompetansedefinisjonen.

– Snowboarder Helene Olafsen har uttalt at mange kvinner i idretten snakker seg selv ned når det kommer til lederverv. Ligger det noe i det?

– Det å sitte på et øvre strategisk nivå er en annerledes rolle, og det er ikke alle som synes det er like morsomt, og det har jeg respekt for, sier Espelund.

– Da jeg ble tatt opp i styrene i både NFF og Uefa så var jeg opptatt av å vise til bakgrunnen min, for å statuere at: «Ja, jeg ble kvotert inn, men jeg har gjort meg fortjent til det.» Før jeg kom inn i forbundsstyret så hadde det nesten vært et kriterie ►

KAREN ESPELUND

- Født 1. Februar 1961.
- Spilte for Trondheims-Ørns A-lag fra 1976 til 1985.
- Generalsekretær i Norges Fotballforbund fra 1999 til 2009.
- Leder av Uefas kvinnekomité fra 2007 til 2009.
- Har sittet i styret i Uefa siden 2011.

FOTBALLFEMINIST: Espelund har i en årrekke vært en forkjemper for like vilkår mellom menn og kvinner i fotballen

at styremedlemmene skulle være menn. Tidligere president Odd Flattum snudde det ganske fint på hodet, og sa: «Du må huske, Karen, at menn har blitt kvotert inn i styret de siste 70 åra,» legger hun til smilende.

– Alt må på bordet

Det er et alvorlig, men fattet Uefa-styremedlem som ser opp fra kaffekoppen når vi spør henne om de siste nyhetene om at presidenten i Uefa, Michel Platini, har blitt innblandet i korrupsjonsskandalene rundt Fifa.

– Alt må på bordet, alt må være knallryddig. Jeg har vært kritisk mot Blatter i mange år, fordi han er systemforvalteren. Han har vært i Fifa siden 1974 og må ta sin store andel skyld for kulturen som har utviklet seg. Det er en alvorlig situasjon for europeisk fotball, men jeg skal slåss for Uefas verdier og vi må forholde oss til alle formelle spilleregler.

– Hva mener du er viktig å fokusere på når en ny Fifa-president skal velges neste år?

– Integritet, troverdighet, og åpenhet er ekstremt viktige kriterier, samt totalt reformskifte i hvordan

styret og presidenten opererer. Blatter har gått i motsatt vei på mange måter. Han har ikke hatt forankring i styret sitt, han har tatt beslutninger på egen hånd, og sånn kan det ikke være. Det må foreligge klare retningslinjer på hvordan transaksjoner inn og ut fra Fifa skal utføres. Alt dette må på plass.

Tilbake til det lokale

Det er hverken Canada-VM eller styreverv i Uefa Karen Espelund drar fram når hun forteller hva hun er mest fornøyd med å ha vært med på i sin innholdsrike karriere.

– Det har vært kjempeartig å ha fått være med på den breddeutviklinga som har foregått i Norge i et 30-40-års perspektiv. Klubbene skal ha all æren, men det å ha vært en brikke som har hjulpet til å føre prosesser og sette fokus på ting har vært en privilegert jobb i mange år.

Hva som venter henne i årene som kommer er ikke skrevet i stein, men én ting er sikkert.

– Planen er vel å etter hvert trekke meg gradvis ut av det internasjonale organisasjonsarbeidet og heller fokusere litt mer på det lokale. Jeg får en del tilbud

om styreverv, og det er ofte snakk om organisasjoner hvor søkerne står i kø. Sånn er det ikke i Trondheims-Ørn, hvor jeg i dag sitter i kontrollkomiteen, så å si ja til noe annet ville vært litt feil.

Når vi til slutt spør henne om hun har hatt noen spesielle forbilder i sin karriere, trekker hun fram tidligere fotballpresident Per Omdal som en sentral figur som støttet henne helt fra starten. Når det kommer til fotballikoner så ramser hun opp alt fra Tom Lund, til Hege Riise, til Andrea Pirlo.

– Jeg måtte jo innrømme overfor Platini at selv om han var stor på det franske landslaget på 80-tallet så foretrakk jeg Jean Tigana. Han tok det med fatning, sier hun og humrer.

Sola har sakte men sikkert begynt å gå ned idet vi er på vei ut av fylkeshuset. Karen følger oss til trappene og ønsker oss lykke til.

– Vi sender deg en sitatsjekk i løpet av kvelden, sier vi.

– Det må dere gjerne gjøre, men jeg kommer ikke til å svare. I kveld skal jeg se Italia-Norge, svarer hun med et lurt smil, og går inn igjen. **UD**

HELT GRATIS!

SKAL DU KJØPE ELLER SELGE PENSUM?

Prøv iBok - Norges største
markeds plass for brukte
pensumbøker!

 iBok

Kveldsugla vs. morgenfuglen

Er du typen som står opp så fort sola skinner, eller må vekkerklokken slumre en halvtime før du klarer å bevege øyeløkkene?

TEKST: Svein Amund Åstebøl Hansen, Silje Sæle og Marie Norum FOTO: Martin Gynther Mørkved

Alarmen ringer mens det fortsatt er mørkt ute. Du vet at du snart skal ut i kulda for å dra deg bort på en alt for tidlig forelesning. Det er ikke rart at det frister mer å bli værende under den varme dyna.

I det minste kan du jo ligge der i ti minutter til. Ti minutter til kan vel ikke skade? Kanskje den første forelesningen ikke er så viktig likevel?

Kjenner du deg igjen i dette, er du nok et b-menneske. Den rake motsetningen til det perfekte a-menneske. Hun som står opp klokka seks i helgene og baker brød, samtidig som hun tar seg en løpetur.

Etter den friske og raske morgenen serverer hun det velduftende, ferske brødet til resten av syvsoverne i kollektivet.

Ifølge Folkehelseinstituttet karakteriserer 40 prosent av befolkningen seg som enten a-mennesker eller b-mennesker, mens den resterende delen mener de befinner seg et sted midt i mellom.

MORGENSTUND HAR GULL I MUNN. Emil Buxrud studerer sosialantropologi på NTNU. Han står gladelig opp klokka seks om han har en tidlig forelesning, og han setter stor pris på en lang og rolig morgenstund med en stor kopp te med honning.

– Jeg er aktiv og engasjert i mye på fritiden, så jeg må få mye ut av dagen. Jeg liker å ha god tid om morgenen for å være på, ha tid til å lese aviser og bli klar for dagen. Drømmen er å få en time alene med avisen mens det er stille og mørkt ute, da er den perfekte morgenen der, sier han med et stort glis rundt munnen.

«Det er digg å slutte tidligere på jobb, men det er enda bedre å ha litt ekstra tid på morgenen.»

HALLBJØRN HOGNESTAD

Den energifulle morgenfuglen forteller at han blir mer effektiv av å stå opp tidlig, og at han da får gjort mer i løpet av hele dagen.

– Står man opp sent er det alltid fire-fem ting man burde ha gjort, derfor liker jeg best å stå opp tidlig for å gjøre ferdig alt før klokka ti. Så kan jeg heller slappe av senere.

– Hva skiller a-mennesker fra b-mennesker?

– Det har nok litt med vilje å gjøre. Jeg har valgt å gjøre mye ekstra på fritiden som tvinger meg til det. Jeg har en personlighetstype som tar på seg mye ansvar, og da må jeg stå opp tidlig for å gjennomføre alt jeg har meldt meg på.

NEGATIVE VIBBER. Mens Emil spretter opp når alarmen ringer klokka seks, frister det ikke like mye med de lange, idylliske morgenstundene for førskolelærerstudenten Hallbjørn Hognestad.

– Hvis folk snakker til meg på feil morgen går det dårlig. Bare det å høre at folk har energi og prater om morgenen gir meg negative vibber, og da blir jeg sur og melder meg ut. I tillegg banner jeg veldig mye før jeg drar, forteller Hallbjørn humoristisk.

Han vil helst slumre i minst en halvtime hver morgen, med P2 som vekkerklokke.

– Jeg prøver å stå opp tre kvarter før skolen, men det kan variere. Jeg er veldig glad i å slumre.

Selv om morgenen ikke er Hallbjørns beste tid på døgnet, har han ingen ambisjoner om å endre søvnanenene.

– I bunn og grunn ville jeg ikke vært et a-menneske, selv om det hadde vært deilig noen ganger når jeg har det superhektisk på morgenen. Jeg har et stort sovehjerte, og det er deilig å sove om morgenen i stedet for å føle at man må stresse opp, konkluderer han.

AVHENGIG AV KAFFE. Både a-mennesket Emil og b-mennesket Hallbjørn er avhengige av flere kopper med kaffe for å komme seg gjennom dagen, men kaffen blir ikke konsumert på samme tid av døgnet.

– Etter frokost og et par kaffekopper begynner det endelig å putre litt bak i hodet mitt. I tillegg lager jeg en termokanne med kaffe som jeg drikker på bussen, og da er jeg klar til skole eller jobb, forteller Hallbjørn.

I motsetning til Hallbjørn drikker ikke Emil kaffe om morgenen, men det blir likevel gjerne åtte-ni kaffekopper i løpet av dagen likevel.

– Når jeg står opp klokka seks blir jeg ofte litt trøtt i løpet av dagen, og da trenger jeg litt kaffepåfyll. Jeg begynte å drikke kaffe allerede i barnehagen, så jeg har lagt til meg en litt dårlig vane der, innrømmer han.

STRESSENDE HVERDAG: Mentaltrener Stein Kvalheim forteller at det er mange som er mer våkne om morgenen i helgene, fordi det da ikke er så mange gjøremål vi skal stresse med å rekke.

FØDT SÅNN ELLER BLITT SÅNN? Helt fra barndommen av har Emil vært vant til å ha god tid på morgenen. Da han fortsatt bodde hjemme var det en daglig rutine å være med på familiesamlingen klokka syv.

Hjemme hos Hallbjørn måtte derimot foreldrene hale ham ut av senga flere ganger hver morgen for at han skulle rekke første time.

– Mamma var glad i å sove lenge hun også, så jeg vet ikke om døgnrytmen er mest påvirket av arv eller miljø, filosoferer Hallbjørn.

Ifølge Folkehelseinstituttet kan svaret ligge midt imellom. Den biologiske døgnrytmen vår påvirkes av både genetiske og miljømessige faktorer. b-mennesker skiller ut hormonet melatonin (natthormonet) på et senere tidspunkt på døgnet enn a-mennesker, og fører dermed til at b-mennesker «våkner» senere.

Tidligere trodde man at sosiale faktorer var den viktigste indikatoren for døgnrytmen vår. Nyere forskning viser nå at lys, både dagslys og kunstig lys, er den viktigste tidgiveren for døgnrytmen, skriver Psykologtidsskriftet.no

FORSINKET SØVNFASE-SYNDROM. For enkelte kan det være et slit og et daglig mareritt å komme seg opp av senga, mens andre spretter lykkelig opp før vekkerklokka ringer.

Psykolog Ingvild Saksvik-Lehouillier ved NTNU har vært ansvarlig for bachelorprosjektet Døgnrytme, arbeidsvaner og mediebruk blant studenter. Hun mener det kan være vanskeligere for enkelte å komme seg opp tidlig.

– I forskningsprosjektet studerte vi døgnrytmeforstyrrelsen som heter «forsinket søvnfase-syndrom». De som er rammet

a- og b-mennesker

- Høyere stillingsprosent fører til at en blir mer a-menneske over tid.
- Det å få barn (eller at barn flytter inn) fører til at en blir mer a-menneske over tid.
- Nattarbeid fører til at en blir mer b-menneske over tid.
- Det å begynne å røyke fører til at en blir mer b-menneske over tid.
- Høyere alkoholforbruk fører til at en blir mer b-menneske over tid.
- Angst og depresjon medfører ingen endringer i a- eller b-preferanse.
- Koffeinbruk medfører ingen endringer i a- eller b-preferanse.

Kilde: Folkehelseinstituttet

Mentaltrenerens tips til å stå opp tidlig:

- Planlegg dagen kvelden i forveien, da er du mer til stede og klar for dagen.
- Dusj på kveldstid for å spare tid på morgenen.
- Legg fram antrekk og lag matpakke på forhånd.

SYVSOVER: Foreldrene til Hallbjørn måtte hale han ut av senga for å få han opp til skolen. Det trenger, i følge psykolog Ingvild Saksvik-Lehouillier, ikke å bety at han er lat. Hun forteller at noen rett og slett er mer våkne og fungerer bedre på kveldstid.

«Det er koselig å sitte oppe på kveldene, men du må betale regninga på morgenen.»

STEIN KVALHEIM

Mentaltrener

sliter med å sovne før klokka to, og har problemer med å våkne om morgenen, forteller psykologen.

Norsk Helseinformatikk skriver at ca. 6 500 personer i Norge lider av syndromet.

Saksvik-Lehouillier forteller videre at de i en spørreundersøkelse fant ut at rundt en tiendedel av befolkningen foretrekker å jobbe på kvelden.

– Noen er mest våkne på kvelden. Det betyr ikke nødvendigvis at de er late, men at de fungerer bedre på et annet tidspunkt. Både samfunnet og solas rytme er lagt opp til at man skal jobbe på dagen, og derfor er det oppsiktsvekkende at så mange liker best å jobbe på kveldstid.

Søvnproblemer påvirker immunforsvaret og våre kognitive egenskaper. Samtidig er mangel på søvn forbundet med økt risiko for depresjon, skriver Psykologitidsskriftet.

– Hvem er lykkeligst av a- og b-mennesker?

– Man blir lykkelig hvis man får gjøre det kroppen vil. Er du et a-menneske og kan leve etter det, vil du bli lykkeligere, mens b-mennesker blir lykkeligere hvis de kan sove litt lenger.

SELVDISCIPLIN. Mentaltrener Stein Kvalheim mener at det er snakk om selvdisciplin om man klarer å komme seg opp om morgenen eller ikke. Han tror at de fleste vet veldig godt selv hva som skal til, og at det handler om å være bevisst på hva man gjør og planlegger.

– Det er ikke alle som liker å stå opp, fordi de

tenker på at de har en stressende dag foran seg. Det mange gjør er at de kommer seg opp av senga for sent. Da får man et bilde av at morgenen er stress, som gjør det vanskeligere å stå opp neste dag igjen, sier han og legger til:

– Det er faktisk mange som er mer våkne om morgenen i helgene, fordi det da ikke er så mye en skal stresse med å rekke.

Kvalheim mener at vi til en viss grad selv avgjør om vi ønsker å være a-menneske eller b-menneske.

– Selv om vi faktisk er a- eller b-mennesker i mer eller mindre grad, så kan vi forsterke dette ved å sette merkelappen på oss selv. Enkelte sier de er b-mennesker fordi de har lyst til å sitte lenge oppe på kveldene etter en lang og hektisk dag. Det er koselig å sitte oppe på kveldene, men du må betale regninga på morgenen.

Mentaltreneren forteller likevel at han tror at noen er mer produktive på kveldene, og har en litt annen døgnsyklus enn andre. Som student var han selv treg på morgenen, og han ble først et a-menneske da han fikk barn.

– Jeg jobbet best utpå dagen, og slet med å komme meg opp om morgenen. Samtidig syntes jeg det alltid var greit å komme i gang tidlig, og når jeg først satt i forelesningene var jeg alltid til stede.

ET SAMFUNN FOR A-MENNESKER. Det kan være belastende å være b-menneske i et samfunn som på mange måter er tilrettelagt for a-men-

nesker. Mange b-mennesker opplever det som nesten umulig å sovne tidlig nok om kveldene til å være opplagte om morgenen, skriver Folkehelseinstituttet.

– Hva tenker dere om at samfunnet er tilpasset a-mennesker?

– Det synes jeg ikke noe om, utbryter Hallbjørn flirende, men fortsetter:

– Det er digg å slutte tidligere på jobb, men det er enda bedre å ha litt ekstra tid på morgenen. Jeg liker å sitte lenge med frokost og ha tid til å summe meg.

Til tross for at samfunnet på mange måter er lagt opp til at vi alle skal være a-mennesker, er det likevel mer sosialt akseptert å fortelle at man liker å stå opp sent.

– Man setter lista høyt når man sier at man er et a-menneske. Et perfekt a-menneske står opp klokka syv og løper, og ingen klarer å gjøre det hver dag hele uka. Jeg kan jo ikke skryte av at jeg er Norges beste a-menneske, forteller Emil.

For selv om han er glad i lange morgenstunder på hverdagene, ser han alltid fram til å slappe skikkelig av om morgenen.

– Jeg gleder meg evig mye til helgene, når jeg kan sove lenge. Gleden av å gjøre mye i uka er at man kan slappe av i helgene. I lengden ville det stoppet opp hvis man aldri tar noen rolige dager. **UD**

TRE PÅ GATA

FOTO: Svein Amund Åstebol Hansen

Oda Angell Storhaug (22)

Studie: Maskiningeniør.

Ser du på deg selv som et a eller b-menneske?
En plass midt imellom, men er nok mer en «morraperon».

Hvorfor det?
Det er så digg å stå opp tidlig. Den fredelige stunden om morgenen bidrar til det, samtidig kan man dra hjem tidlig.

Hva er ditt inntrykk av b-mennesker?
De er trøtte og grinete. Jeg bor med to stykker, og når de bestemmer seg for å stå opp tidlig ender det alltid med at de forsover seg.

Henrik Ebbing (20)

Studie: Energi – og miljø.

Ser du på deg selv som et a eller b-menneske?
Må nok innrømme at jeg er et b-menneske. Jeg prøver altfor ofte å ta livet av alarmer.

Hvorfor det?
Det er så deilig å sove lenge, også får jeg vondt i hodet av alarmer.

Hva er ditt inntrykk av a-mennesker?
De piler opp til Gløshaugen, og trenger ikke kaffe om morgenen. a-mennesker er blide med en gang de står opp.

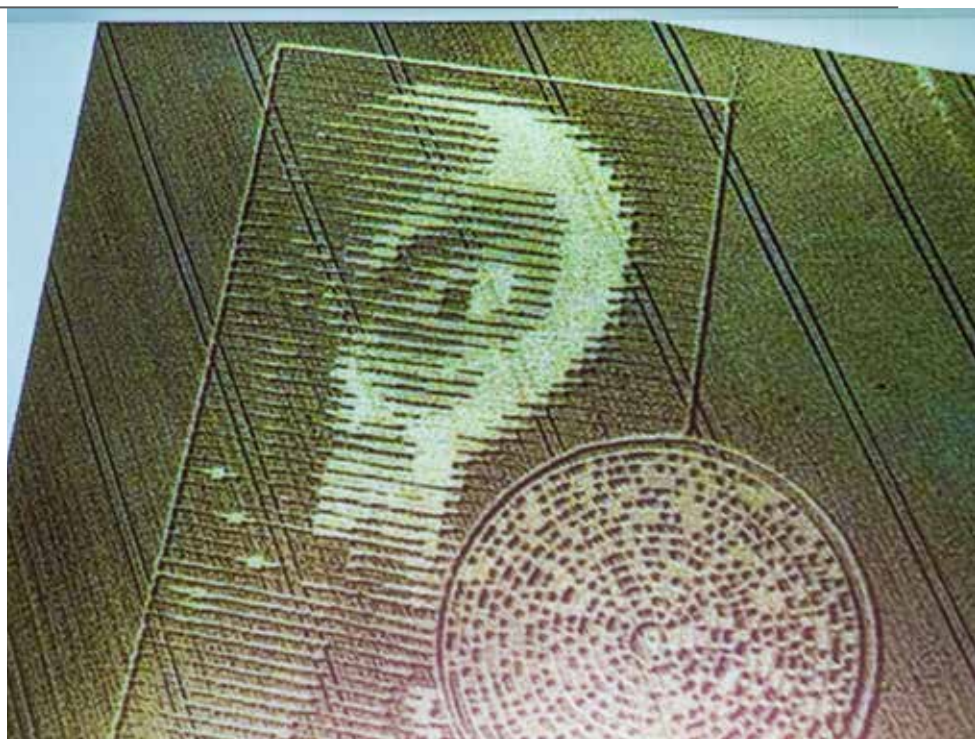
Guro Stenhaug (22)

Studie: Sykepleier

Ser du på deg selv som et a eller b-menneske?
Jeg er et b-menneske.

Hvorfor det?
Jeg liker å sitte oppe om kveldene, og samtidig ha god tid på morgnene.

Hva er ditt inntrykk av a-mennesker?
De står opp tidlig og legger seg tidlig, også har de mye mer energi. De har ingen problemer med å stå opp.

Å forstå det UFOrståelige

U-planethjelp, ummofolk og kornsirkler. Ufo-entusiaster fra hele verden samlet seg på Stiklestad for å dyrke sin felles interesse.

TEKST: Ragnhild Midtbø FOTO: Lasse Georg Tønnessen

Det er mange oppfatninger om hvordan verden er sammensatt og hvordan verden egentlig fungerer. Å tro at utenomjordiske til enhver tid er tilstedeværende på jorda, og at informasjon om dette blir hemmeligholdt av myndighetene er en av teoriene som er mindre aksepterte. Hvem er disse menneskene? Hvorfor har de den verdensoppfatningen de har? Det var med nysgjerrighet, en smule frykt, og et brennende ønske om endelig å få møte et romvesen jeg tok med meg en fotograf og oppsøkte den internasjonale ufo-konferansen på Stiklestad.

LEY LINES. At konferansen holdes på nettopp Stiklestad er ikke tilfeldig.

– Overalt på jorda finnes det et energetisk nettverk som kalles «ley lines». Visse steder, der hvor disse linjene krysser hverandre, oppstår såkalte hellige steder hvor en merker at energien er helt annerledes, mye mer harmonisk og fredfull. Stiklestad er en slik plass og på slike steder plasseres alltid de ekte kornsirklene, forklarer arrangør Terje Wulfsberg.

I 2001 ble det dokumentert en kornsirkel i området, og det skal

også ha vært observert en på 1950-tallet. Dessverre uten bildebevis.

Konferansen, som strekker seg over en helg, har samlet rundt 120 ufo-interesserte fra hele landet. I tillegg har det også kommet deltakere fra land som Spania, Bulgaria, Danmark, og Canada. Foredragsholdere har reist fra USA, Frankrike, og Australia.

ROMGUDENE. Rundt hundre mennesker er samlet for å høre ufolog Richard Lawences foredrag «Contact with the Gods from space». Den eldre mannen som sitter ved min høyre side tar av seg skoene og vifter med tærne. Kvinnen på raden foran fisker en liten, underlig glassflaske opp av vesken og fører noen dråper inn i munnen. Foredraget er klart til å starte.

– Har ikke mennesker et enormt ego?, spør Lawrence retorisk, og fortsetter:

– Folk stiller spørsmålstegn ved om det er noe mer avansert liv enn oss der ute. Det er det samme som å si at det ikke finnes noen smartere mennesker enn nordmenn i verden. Og det vet vi at ikke er sant!

Lawrence høster latter blant publikum, som tydeligvis finner

«Tjen – og du vil oppleve opplysthet og ekte kjærlighet!»

Richard Lawrence

denne sammenligningen illustrerende. Den opplyste mannen fortsetter foredraget med å fortelle om hvordan vår jordiske sivilisasjon har oppstått og gått til grunne flere ganger, og hvordan kjernefysiske våpen har vært den utløsende faktoren gang på gang.

– Vi lever i den avgjørende tiden. Ikke undervurder deres innflytelse. Vi blir advart, og vi må gjøre en forandring, maner han.

Videre trekkes meditasjon inn som et middel for å få kontakt – og Lawrence setter på et lydspor som publikum i salen blir oppfordret til å meditere til. Øyne blir lukket og rommet puster unisont, kun avbrutt av cd-ens nasale røst og noen spredte fniseanfoll. «Tjen – og du vil oppleve opplysthet og ekte kjærlighet!»

U-PLANETHJELPEN. Deltakerene rusler ut av salen, og jeg overhører flere i livlig samtale om den fantastiske ufologen som forteller sannheten. Selv sitter jeg igjen med mange spørsmål. Først og fremst hvorfor og hvordan man oppnår en slik overbevisning.

– Vi står overfor store problemer som for eksempel radioaktivitet og mange andre former for forurensning. Disse trenger vi hjelp for å løse. De fleste utenomjordiske sivilisasjoner som er til stede på jorda på dette tidspunktet er her for å hjelpe. På samme måte som vi sender u-hjelp til andre land sender de u-planethjelp til oss. Bevissthetsmessig er vi på et lavt utviklingstrinn. I stedet for å løse konflikter ved hjelp

av dialog og forhandlinger, har vi ofte valgt krig, forteller Wulfsberg.

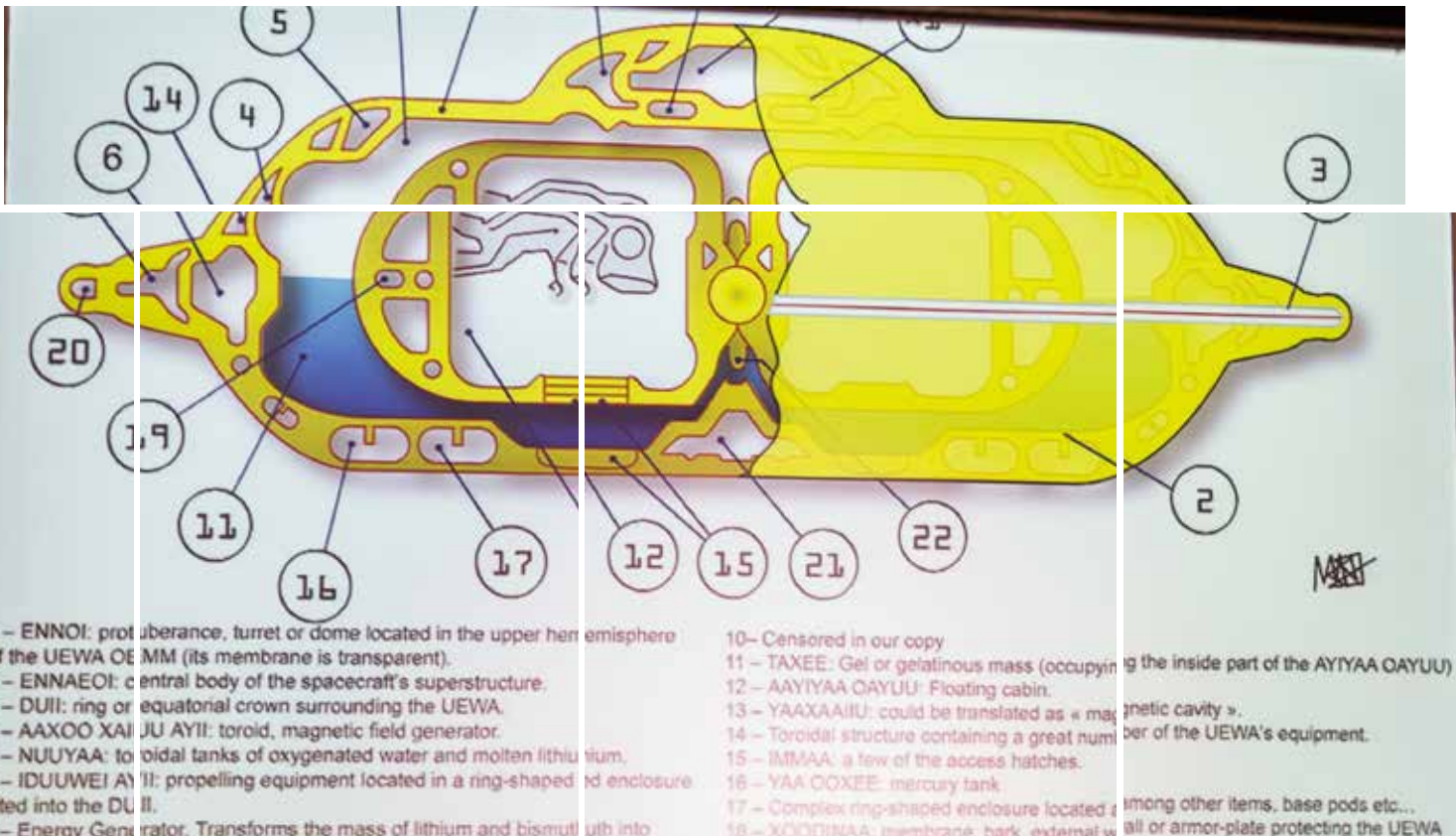
Det er matpause, og ufo-entusiastene utveksler tanker rundt dagens foredrag. Flere kommer bort til arrangøren, klapper ham på skulderen, og takker ham for sin fornyede innsikt.

– Det fungerer på samme måte som i en søskenflokk hvor eldre søsken med mer vett og forstand passer på de yngre. Eldre sivilisasjoner som er mer utviklet holder oppsyn med oss for å hjelpe og fremme vår utvikling, men uten å ta over styringen eller ansvaret, forklarer Wulfsberg, før han nærmest poetisk avslutter:

– Man kan ikke tvinge andre sivilisasjoner til forandring. Det er som en roseknopp. Man kan ikke bryte den opp med makt, den må utvikles i sitt eget tempo for å blomstre til en vakker rose.

STIGMA. Det er slående hvor mange av konferansens deltakere som er villige til å snakke, men som verken ønsker navn eller bilde på trykk. Blant disse er to studenter som til daglig holder til i Trondheim, og som har en hemmelig interesse for det utenomjordiske.

– Jeg har sett ufoer. Jeg var ganske ung, rundt tolv år, da det skjedde. En kompis og jeg var ute og lekte, og da vi gikk hjemover så vi plutselig noe femti til hundre meter rett over oss. Det var to trekantformer som fløy raskt, stoppet opp rett over oss, og deretter fløy raskt videre. Jeg husker det veldig godt. Det er etter dette jeg har blitt interessert,

THE UMMOBILE: I et skip som dette kom det gåtefulle ummo-folket til jorden på 1950-tallet, forklarer Denis Roger Denocla.

og har søkt mer informasjon i ettertid for å forstå hva det egentlig var vi var vitne til, forklarer en arkeologistudent tidlig i 20-årene.

Venninnen nikker samtykkende. Også hun har hatt opplevelser knyttet til det utenomjordiske.

– Jeg har alltid hatt drømmer om ufo-lignende lys, at jeg reiser i rommet og aliens, og jeg prøver å finne ut hvorfor dette er noe som alltid har vært i underbevisstheten min. Det er mange som sier at om du har drømmer, så kan det bety at du har kontakt med dem. Jeg tror jeg har en slags kontakt, og derfor har jeg lyst til å finne ut mer. Men jeg må bli mer åpen, for jeg er fortsatt litt redd og holder tilbake når jeg er våken. Det er derfor jeg er her, for å finne ut hvordan jeg kan åpne meg for dette.

– Hvorfor ønsker dere ikke å stå fram som ufo-entusiaster?

De ser på hverandre og ler litt.

– Man møter fordommer, folk tror du er «gæren». Man merker det på måten folk reagerer på, for eksempel om man forteller om en opplevelse eller at du skal på en konferanse som dette. Folk ler, man hører det i undertonen, og enkelte sier også direkte til deg at du er gal. Om jeg forteller om en konkret hendelse har jeg flere ganger fått høre at jeg må ha vært påvirket av noe. Det er knyttet tabu til dette, det er ikke noe du nødvendigvis forteller om utenfor nærmeste familie. Du blir stigmatisert om du er interessert.

De poengterer også at det er viktig å være kritiske.

– Vi tror ikke på alt som blir fortalt her, man kan ikke stole på alt hundre prosent. Man må ha et åpent sinn, men samtidig bruke fornuften.

Studentene legger til at det er sjeldent man har muligheten til å treffe så mange med samme interesse.

– Det er utrolig fint å kunne snakke så åpent om dette temaet, uten å bli gjort narr av, avslutter de.

SÅ NÆRE. For vår del er dagen på Stiklestad over. Den har vært fylt med interessante mennesker, undertrykt latter, og undring. Hvordan kan mennesker ha så ulik oppfatning av hvordan verden fungerer? For mange av konferansens deltakere er høydepunktet kveldens skywatching. Konferansens nettside har fristet med at innleddernes gode kontakter gjør det svært sannsynlig at man vil kunne observere ufoer på nattehimmelen. Dessverre hadde verken jeg eller fotografen mulighet til å overvære dette.

Og er det ikke typisk? I etterkant av konferansen mottok jeg følgende e-post av Wulfsberg: «På fredag så en person tre objekter på himmelen som verken var stjerner eller satellitter. På søndag kveld da det var klarvær, så mange et objekt som må ha vært utenomjordisk. To ganger gav det fra seg et kraftig lys før det forsvant.» **UD**

DEN AVGJØRENDE TIDEN: Vi lever i den avgjørende tiden. Ikke undervurder deres innflytelse. Vi blir advart, og vi må gjøre en forandring, maner ufolog Richard Lawrence.

SYSTEMET HAR SKYLDEN: Konferansens arrangør Terje Wulfsberg er opptatt av hemmeligholdet knyttet til det utenomjordiske. Han gir det etablerte systemet mye av skylden for at ufo—entusiaster blir latterliggjort i media.

Internasjonal ufo-konferanse

- Arrangert av samboerparet Ann-Kristin Normann og Terje Wulfsberg.
- Dette er fjerde gang de arrangerer dette, men første gang på Stiklestad. Tidligere har lokasjonen vært i Bergen.
- I fremtiden vil konferansen fortsette å arrangeres på Stiklestad.
- Rundt 120 mennesker deltok på årets konferanse.

Ley lines

- Nettverk av energilinjer på jorda.
- Det er gjerne langs disse energilinjene at hellige steder, som for eksempel kirker, har blitt plassert.
- Områder hvor linjene krysser hverandre er gjerne der kornsirkler oppstår.
- Det strekker seg en «ley line» fra Stiklestad til Nidarosdomen.

Knivstikk, og det som kommer etterpå

Han ble angrepet av en nær venn og en annen kamerat ble drept. Marius Løken reiser i dag Norge rundt og forteller hvordan han kom seg på beina igjen.

TEKST: Henrik Delsbek FOTO: Magne Haneberg

Folk ser jo arret jeg har på halsen. For Ola Nordmann er det, etter et par øl, veldig lav terskel for å spørre om hva arret er. Spør du meg pent om hva det er for noe, så svarer jeg hyggelig. Hvis du derimot sier at det er et stygt sugemerke, så kan det være at jeg tar tak i deg og forteller at det er et 15 cm langt knivstikk. Jeg er jo ikke noen profesjonell fyr. Så det er derfor jeg har valgt å ta kontroll. Å fortelle historien selv sånn at ingen andre forteller den.

Arret i ansiktet er nesten borte, men det på halsen har en sterk rødfarge som man fort legger merke til.

Men Marius Løken virker ikke svak. Den rakryggede, bredskuldrede og veltrente gutten sitter med hodet hevet. På armen har han en tatovering av vennen han så dø.

FORTELLINGSLYST. Bare noen minutter tidligere står Marius Løken foran en fullstappet forelesningssal på Dragvoll. Foredraget, som bare er ett i en lang rekke foredrag, skal omhandle hvordan man overkommer et traume, og klarer å leve med en så grusom hendelse. Ivrige psykologistudenten sitter spent og hører etter når Marius tar ordet. I to timer snakker han i grundig detalj om det som skjedde den natten for snart fire år siden.

For de fleste er ikke dette en ny historie. Halloween-drapet, som det ble kjent som, fikk en enorm oppmerksomhet i media. Det hadde tydelig innvirkning på Løken.

– Jeg var så forbanna på det de skrev. De skulle blåse det opp så veldig mye. Det er én ting som har vært greit med all media—oppmerksomheten, og det er at

folk skjønner at det var en dramatisk hendelse. Jeg trenger ikke nødvendigvis å fortelle hele historien. Da kan jeg heller korrigere på den. Det er det eneste positive med det, forteller Løken etter at foredraget er ferdig.

Det er så gravalvorlig det jeg forteller om, så det er viktig å bruke humor.

DRAPET. Det var natten til 30. oktober 2011 at drapet skjedde. En av Marius sine venner kom i en psykose, og angrep Marius og vennen Andreas med en kjøkkenkniv. Andreas, som lå og sov før det skjedde, ble angrepet uten mulighet til å forsvare seg. Marius prøvde først å stoppe angriperen ved å prate med ham, men etter å bli stukket i brystet gjentatte ganger fant han ut at flukt var eneste utvei.

Med 25 knivstikk i kroppen, 15 av de livstruende, kom han seg ut av leilighetskomplekset han da bodde i og bort til en taxi som hadde stoppet på rødt lys. Med en vanvittig fart klarte taxisjåføren å få Marius til et sykehus i tide. Han overlevde så vidt. Ti dager senere våknet han opp av kunstig koma, med bandasjer og rør over hele kroppen. Andreas hadde allerede blitt gravlagt.

– Jeg savner kompisen min hver eneste dag. Bak i hodet et sted så er det nesten som jeg deler ting med ham. Da ser jeg ned på armen, hvor jeg har tatoveringen av ham, og spør om han har fått med seg det som har skjedd rundt meg. Det er litt sånne små øyeblikk jeg har i hverdagen. Det er nok det aller vanskeligste, forteller Løken.

HUMOR I ALVORET. Solen skinner inn på gangen i Dragvoll. Marius har fått på seg en jakke og funnet et bord å sitte ved. Gangen føles tom og stille i forhold til foredraget. Under foredraget var det ikke bare Marius sin stemme og nysgjerrige spørsmål som fylte rommet, men også latter. Han har valgt å bruke en del humor under foredragene sine.

MARIUS LØKEN

- Offer for angrep under det mye omtalte Halloween-drapet i 2011.
- Ble angrepet og knivstukket 25 ganger av en venn i psykose. En annen venn, Andreas Nilstad, ble drept i det samme angrepet.
- Holder nå foredrag om hendelsen og tiden etterpå til blant annet politihøgskoler og psykologiklasser.
- Skal gi ut bok om opplevelsene sine.

– Er det vanskelig å bruke humor når man snakker om en så forferdelig hendelse?

– Nei. Det er helt naturlig for meg. Den galgenhumoren begynte jeg med allerede på sykehuset. Hvis folk ba meg hente en kniv til matlaging sa jeg bare «Ja, jeg skjønner at du spør meg». Det er et så tungt tema, og jeg må takle det ut fra hvordan jeg er som person. Og jeg er jo en liten skøyer i utgangspunktet. Det er så gravalvorlig det jeg forteller om, så det er viktig å bruke humor.

For hendelsen hadde store konsekvenser for Marius. Etter drapet levde han med store traumer. Han gikk ned i vekt og hadde vanskelig for å stole på andre. I tillegg opplevde han at han ofte kunne reagere med aggresjon.

– Når man ser på folk som har hatt det vondt i oppveksten, så har de ofte en litt aggressiv framtoning, og det skjønner jeg veldig godt. Har man mye å stri med så koker det litt. Man klarer ikke å rasjonalisere ting oppe i hjernen, forteller han.

TRENING OG OPPBYGGING. Marius forteller at noe av det som hjalp han mest med å komme tilbake til det vanlige livet igjen var trening. Etter Halloween—drapet falt han ut av de gode treningsvanene han hadde hatt fra han var ung.

– Jeg begynte å trene styrke utenom fotballen da jeg var 16.

Det var for å kunne stille opp mot de store mannfolka under kamp. Så har jeg genetisk veldig brede skuldre. Alle er jo bygget forskjellig. Noen får store biceps, andre får mye muskler på magen ettersom de har lav fettprosent, mens jeg fikk brede skuldre, forteller Marius først, før stemmen blir mer alvorlig.

– Da jeg ble skada ble alt det tatt bort. Som om ikke traumet skulle vært nok, så kjente jeg meg nesten ikke igjen, verken kroppslig eller i ansiktet. Arret i fjeset var jo kjempestort. Da handlet det for meg om å komme tilbake til der jeg var før.

Det handlet om å få tilbake selvtiliten. Jeg hadde kjempedårlig holdning og gjorde ingenting av aktivitet. Bare satt i sofaen og spiste drittmat. Etter jeg fikk form på kroppen igjen var det lettere å få arrene til å virke som noe barskt, ikke stakkarlig. Jeg tok kontroll over situasjonen, tok kontroll over min egen kropp igjen.

EN STØRRE INDRE SIRKEL. Midt i samtalen ser plutselig Marius opp og får øye på noen han kjenner. Han vinker til vennen, og forteller meg at det er en han tidligere gikk på skole med.

– Hvordan har hendelsen forandret synet ditt på vennene dine?

– Jeg er blitt mer bevisst på dem. Før tenkte jeg lettere på det. Det var greit å kjenne han i kassa på butikken, eller å kjenne bartendere. Kanskje heller bekjentskap enn vennskap. Men selv de vennskapene som var ganske overfladiske ble viktige for meg å opprettholde. Det gjorde at ringen med nære venner ble mye større. Jeg så hvor viktig det var å ha mange ulike venner.

– Marius understreker hvor viktig det var med et stort sosialt nettverk i den tunge tida. Det å ha personer han kunne lene seg på hvis han hadde det dårlig, og folk han kunne henge med i de gode tidene. Det er også noe han setter pris på i dag.

– Jeg vet at hvis jeg har det kjipt så har jeg alltid noen jeg kan være med, noen jeg kan se film eller ta en skitur med. Da kjenner jeg meg ikke alene.

Etter jeg fikk form på kroppen igjen var det lettere å få arrene til å virke som noe barskt, ikke stakkarlig.

UTEN HAT. Marius sliter ikke like mye lenger. Han

klarer å stole på folk igjen, og marerittene er ikke lenger der i like stor grad som tidligere. Men minnene er der. Minner om den døde vennen Andreas, og minner om den voldelige natten. Gutten som den gang angrep Marius med kniv er i dag innlagt på psykiatrisk sykehus. Til tross for alt det forferdelige han har gjort, forklarer Marius at han ikke hater angrepsmannen.

– Hvordan klarer man å ikke hate noen som har gjort noe så forferdelig mot deg?

– Jeg isolerer to ting. Jeg tar ikke på meg ansvaret for å tilgi et drap, men jeg kan være stor nok til å sette skadene han har påført meg, både i form av traumer og de synlige skadene, på en konto over et tidligere veldig godt vennskap. Det er min måte å ikke hate på, det å tilgi skader som er påført meg. Hat fortærer deg. Det vil jeg faktisk si. **UD**

NORGE RUNDT: Marius har hittil holdt foredrag blandt annet i Hardanger, Tromsø og Kongsvinger.

Husker du ikke UKA?

Les om det du har glemt på
DUSKEN.NO
Vi gir deg det beste fra UKA!

QUIZ: Trondheim da og nå

TEKST: Eirik Vågeskar

1. Hvor mange låter skal Action Bronson ha spilt før han måtte avbryte konserten under UKA?
2. Hva heter denne UKAs nattforestilling?
3. Hvem regnes som Trondheim bys grunnlegger?
4. ... og i hvilket år ble byen angivelig grunnlagt? (± 5 år)
5. Under Nidarosdomen ligger Olav II den hellige. I hvilket slag døde han?
6. Hvilket år stammer trondheimsstudentenes de facto nasjonal-sang *Studentersang (Nu klinger)* fra?
7. ... og hva var navnet på revyen den var del av?
8. Trondheim har siden 1993 hatt verdens første, nordligste, og eneste sykkelheis. Hva er dens offisielle navn?
9. Hvem er ordfører i Trondheim, og hvilket parti er han eller hun medlem av?
10. NTNU er ikke alene om å skulle fusjonere. Høgskolene i Nord-Trøndelag og Nesna skal slå seg sammen med Universitetet i Nordland. Hvilket velklingende navn har den nye institusjonen fått?
11. I høst lagde personene bak NTNU-snap en app med lignende funksjonalitet som den opprinnelige kontoen. Hva heter denne?
12. Hvilket nummer og hvilken bokstav har bygget i Elgeseter gate som kommunen ønsker å rive for å gjøre plass til en bredere vei?
13. Hva heter trondheimsstudentene som er bedre kjent under pseudonymene Knutsen & Ludvigsen?
14. UKArl Johan måtte nylig utsettes én dag. Hva var årsaken?
15. Hva kalles den eneste gjenværende trikkelinjen i Trondheim?
16. Hvilken norsk sjøhelt fra 1700-tallet ble født i Trondheim?
17. Hva er de tre offisielle betydningene av årets UKEnavn, Lurifax?
18. Ordboktjenesten til UiO holdt nylig på å bukke under på grunn av et enormt antall søk på kort tid. Hva var grunnen?
19. Hvor ligger høyskolen BI i Trondheim?
20. Høyskolen Dronning Mauds minne er organisert som en selvstendig stiftelse innenfor en annen organisasjon. Hvilken?

Foto: Eirik Åshheim

Foto: foto.samfundet.no

Foto: Yngvild Aas

Foto: Lasse Georg Tønnesen

Svar:

1. På piken. Nabobygg til Pirbadet. 20. Den norske kirke. 19. mediene i Trondheim og sendte fem søk i sekundet på ordet «lyent». 19. Netleseren Fretfox hadde hengt seg opp på en datamaskin hos Studentkunstige intelligensen Lurifax, som er en rollefigur i forestillingen. 18. denskold 17. En lur person, et telefonnr koblet til en faksmaskin, og den trikk da Arkhangelsk i Russland la ned sin linje. 16. (Peter Wessel) Tor-av låke på Vernes. 15. Gråkallbanen, som også ble verdens nordligste

1.1 og 1/2. 2. Badet i søskim 3. Olav I Tryggvasson 4. 997 5. Slaget på Stiklestad 6. 1929. Teksten er skrevet av Frode Rinnan, som ble Oslos kanskje viktigste arkitekt i etterkrigstiden. 7. Cassa Rossa, slikt som Studentersamfundets 25-årsjubileumsbok, Ifølge Samfundet 8. Trampe 9. Rita Ottervik. Arbet-derpartiet 10. Nord universitet. 11. Gobi 12. 30b 13. Øystein Dolmen og Gustav Lorentzen 14. Flyet artistene satt på kunne ikke lande på grunn

0–3 poeng: Pass på så ikke Bovim får vite dette, ellers mister du studieretten din.

4–7 poeng: Uff. Forhåpentligvis kan du unnskylde deg med at du er ny student.

8–11 poeng: Ikke dårlig, men du bør supplere CV-en med noen verv for å få innpass blant byens beste quizlag.

12–15 poeng: Bra. Er studentelue kanskje en del av hverdagsantrekket ditt?

16–19 poeng: Fortreffelig. Om du ikke er UKEsjef, Samfundet-leder eller evig student og Samfundet-traver, er det bare å sette i gang.

20 poeng: Fullkommen trønder og student. Det er stor sjanse for at framtidens Samfundet-ledere kommer til å sitere deg i immatrikuleringsstalen.

Ung til sinns

Kjipe søndager, ansvar, og babyimas. Å bli gammel er ingen spøk.

TEKST: Inga Skogvold Rygg ILLUSTRASJON: Ellinor Egeberg

Denne måneden ble jeg 24 år gammel. Plutselig ble jeg tvunget til å tenke over dette med at man faktisk blir eldre etterhvert som man lever lenger. Det er ikke et konsept man trenger å forholde seg noe særlig til før man runder 23, omtrent. Før det er aldringsprosessen en utelukkende positiv greie. I alle fall når man ikke lenger synes det er kjipt at man er for gammel til å henge i ballrommet til McDonald's. Når man er 23 kommer man inn på alle de beste ute-stedene, man er sånn passe voksen og kul. Fra du er 24 går det bare nedover.

SAFETY FIRST. Blant mine medmennesker i samfunnet regnes jeg nå som en såkalt «voksen kvinne». Det er ikke nødvendigvis et uttrykk jeg er helt klar for å smykke meg med. Jeg vil være uansvarlig i noen år til. Drikke litt for mye øl, være ute litt for lenge og droppe en forelesning eller to for mye. Jeg liker å kunne skylde på at jeg er ung og dum. Men nå er jeg ikke så ung lenger, og dermed heller ikke så dum.

Jeg merker det på mange måter. Der jeg før kunne dra ut og så stikke på trening klokka ti morgenen etterpå (i teorien, i alle fall) må nå hele søndagen settes

av til restitusjon. Tredagers er bare å glemme. Dessuten har jeg begynt å synes at alle som sykler uten sykkelhjelm ser helt dust ut. De kunne like gjerne syklet rundt med et skilt i panna hvor det sto «Jeg er en uansvarlig idiot som ønsker å dø». Det er et drastisk skifte fra da jeg var 14 og hjelmen stort sett hang på styret, til tross for mammas formaninger. Heldigvis har trangen til å skaffe seg et fancy belte å henge mobilen i latt vente på seg.

ETABLERTE VENNER. Det fine med studentmiljøet er at alder ikke er så viktig. Som student kan man havne i én av to kategorier: «førstiss» eller «student». Og med én gang man havner i sistnevnte kategori, holder man seg der hele studentlivet ut. Den har ingen alder, ingen rase, ingen grenser. Problemene kommer når jeg stikker tåa utenfor denne trygge bobla.

Når jeg drar hjem, for eksempel, og alle har jobb, hus, bil, mann, og unger, og jeg desperat prøver å relatere til livet som etablert:

«Jeg har sovet så lite den siste uka, jeg er helt desperat etter søvn».

«Ja, jeg også. Og så blir man så sliten av all den drik-

kinga! Gleder meg litt til UKA er ferdig, faktisk».

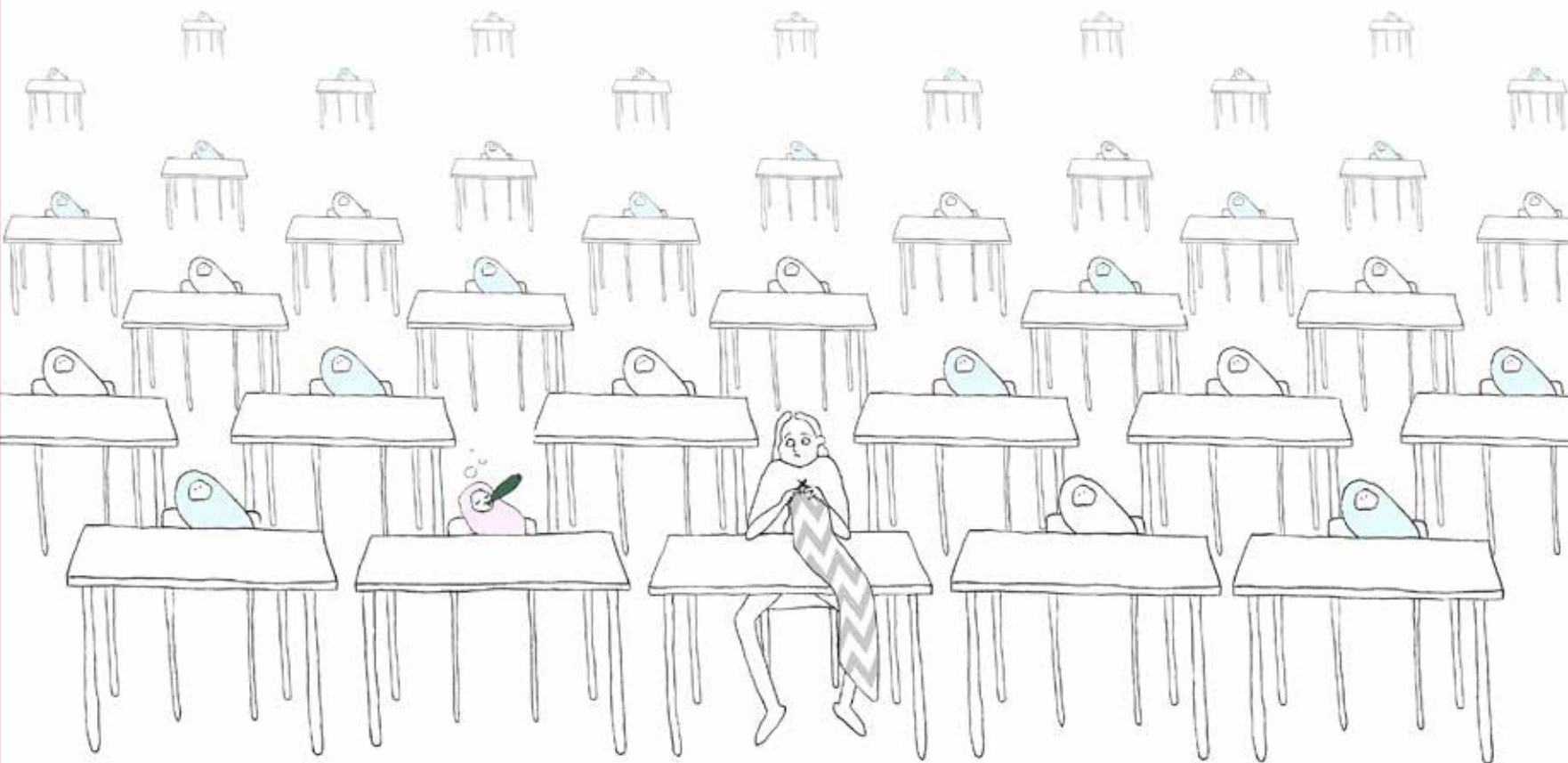
«Jeg var oppe fordi babyen ikke fikk sove».

«Åja».

KJÆRESTE OG BARN. «Den barnevogna der kledde du!» fikk jeg høre da jeg trillet på en liten bekkent i sommer. Hva skal man svare på sånt? «Nei, du vet, jeg ligger litt rundt da, men har liksom ikke funnet noen det klaffer helt med og den der 'Jeg går på p-piller altså, det går fint' er liksom ikke helt min greie, så det blir nok en stund til, hehehehe». Det var ingen som sa sånne ting da jeg var 22.

Jeg savner de bekymringsløse dagene hvor dette alderens mørke teppe av bekymringer ikke lå over meg. Heldigvis ser jeg fortsatt ut som jeg er 16. Håpet mitt er at om jeg henger nok på Gossip (eller «Wildside», som det blasfemisk nok har skiftet navn til) de neste årene, så vil aldringsprosessen bli reversert helt av seg selv og jeg kan leve livets glade studentdager noen år til.

Men om noen har tips til en bra whisky tar jeg gjerne imot det, altså.

Sjetongens bakside

Gambling er lek og moro helt til noen blir avhengige og spiller bort alle pengene.

TEKST: Kristina Bye ILLUSTRASJON: Katrine Gunnulfsen

Jeg skal være helt ærlig og si at jeg aldri har forstått gambling. Ikke har jeg noe spesielt til pokerfjes heller, og er elendig til å lyve. Kanskje like greit, lommeboka hadde ikke overlevd. Det er allikevel lett å forstå hvordan en kan bli dratt mot og fascinert av poker og andre typer pengespill. Det er forbudt å spille om penger i Norge, en slags «forbudt frukt» som mange vil ha en bit av. Nylige oppmykninger i lotteriloven gjør at det første norgesmesterskapet i poker er en realitet, og mange slipper nå å snike seg rundt for å bedrive sporten.

Den profilerte pokerspilleren Karin Bruteig lærte seg poker i 2008 og har siden den gang blitt mer og mer fascinert av spillet. Hun mener poker har et ufortjent dårlig rykte.

– Poker er sosialt, lærerikt og er en tanksport. Jeg håper at flere vil kunne oppleve og se hvilken fin sport dette er nå som norgesmesterskapet er en realitet, forteller Bruteig.

Om en er glad i pengespill er det ikke mangler på det her hjemme. De lovlige, altså. Som tidligere butikksansatt var jeg vitne til flere som gjerne brennte av en tusing på hesteveddeløp eller evige uker med viking-lotto. For mange er dette en hverdag som ikke byr på problemer. Kommenterer du på det får du gjerne litt gretne svar tilbake. Nordmenn som folkeslag later til å kunne unnskyldte det meste

så lenge en har noen form for grunnlag. Nå har det til og med blitt opprettet bettinglag for sjakk! «Magnus Carlsen må jo vinne, han er jo nordmann, best i verden. Jeg vedder månedslønna mi på det.»

Fristende overeksponering

Spesialsykepleier hos Blå Kors i Trondheim, Ann Elisabeth Sandnes forteller om høye reklamemått for ulovlig spill.

– Det anslåes å være totalt 1457 reklamer for ulovlig spillvirksomhet hver dag. Etter norsk lovgivning er det bare Norsk Tipping og Rikstoto som har lov til å reklamere for spill, sier Sandnes

Utenlandske aktører unngår norsk lovgivning blant annet ved å reklamere fra TV kanaler som sender fra utlandet. Et smutthull som drar inn penger. Mye penger.

– Reklame er dyrt, en kan jo selv tenke seg hvor mye disse selskapene tjener, sier Sandnes.

Karin Bruteig er uenig om at poker har større avhengighetstall enn vanlig lotteri.

– Forskning viser også at Norsk Tipping tilbyr flere spill som har mye større appell til spilleavhengige, og som det er knyttet en mye større sjanse til å utvikle avhengighet enn poker, som er ansett som ganske trygt, sier Bruteig.

Problemer også blant proffene

Store profiler som Petter Northug og C-kjendiser som Triana Iglesias har begge vært mye i media på grunn av sitt pokerengasjement. Der spiller de om millioner, og virker tilsynelatende uaffektet av det de driver med. Mannen i gata derimot, er litt enklere å påvirke. Sannheten er gjerne vond å møte for mange. Ofte har spilleavhengige hatt et problem i mange år før de ber om hjelp. En problemstilling Ann Elisabeth Sandnes er godt kjent med.

– Mange har hatt et håp om at problemene skulle løse seg bare de vant tilbake det tapte, men på veien dit øker problemene. Slike scenarioer er heller ikke uvanlig, selv blant toppsjiktet i pokermiljøet.

En spiller som har vært åpen om sine spillproblemer er Thor Hansen. Han har levd av poker hele livet, og tjente gode penger på det. Dessverre har han gamblet de bort på andre ting. Selv om en vinner store pengesummer, kan en fint sitte igjen med ingenting på slutten av et mesterskap. Noen blir ivrige, andre finner andre spill å bruke pengene på. Noe Bruteig bekrefter.

– Det finnes alltid mennesker som ikke er like gode til å forvalte pengene sine som andre, men jeg har møtt svært få i pokermiljøet som sliter med spillavhengighet, sier pokerspilleren.

Regulering kan være nøkkelen

Man kan legge skylden på overeksponeringen, kjendisfaktoren og reklamen, men skal en tro professor i klinisk psykologi ved NTNU, Lars Wichstrøm er noen mer utsatt for å bli avhengige av pengespill enn andre.

– For de fleste vil ikke overeksponering medføre avhengighet. Men de som er mest sårbare, av genetiske, personlighetsmessige eller andre grunner, vil tilgjengelighet og «pushing» kunne dytte dem over til avhengighet, sier Wichstrøm.

Dette er hele tankegangen bak opprettelsen av for eksempel institusjoner som Vinmonopolet eller Lotteritilsynet forteller han. Ved å monopolisere kan staten få en sterkere kontroll over avhengigheten.

Bruteig konkluderer med at et lovlig poker-Norge kunne vært løsningen for de fleste.

– Dersom poker hadde blitt lovlig og regulert ville det vært lettere å følge opp mennesker med spillavhengighet. Da hadde de ikke måttet gjemme seg bort. Lovlige pokerklubber kunne vært pålagt å ha tiltak for å følge opp disse.

Veien mot et lovlig poker-Norge er nok litt lengre enn de fleste skulle ønske. Men for noen få er veien akkurat lang nok til at de kanskje kan komme seg ut av avhengigheten. **UD**

«Vi fikk en halv boks vaselin hver, jeg brukte mesteparten på barten.»

Oppblåste flammer

Det ble hett utenfor Studentersamfundet da det ble arrangert kurs i flammblåsing av Pyrogruppen Eksplosiv.

TEKST: Mats Vederhus FOTO: Hanne Grønnestad

– Vi driver med flammblåsing, men faktisk mest med fyrverkerioppskyting. Vi var blant annet ansvarlige for oppskytingen i forbindelse med åpningen av UKA, og vi er sertifisert for oppskyting av klasse 4 fyrverkeri, sier Yngve Hereide.

Yngve studerer biokjemi, og forklarer at Pyrogruppen Eksplosiv er en gruppe sammensatt av studenter på Gløshaugen. De har holdt på siden 2011.

– Man blir sertifisert til å skyte klasse 4 fyrverkeri av brannvesenet, som har fått oppgaven fra Direktoratet for Brannsikkerhet, forklarer Hereide.

Viktig med sikkerhet

Deltagerne som har møtt opp inne i andre etasje på Studentersamfundet er engasjerte og håpefulle, og mange blir nok litt skuffet av at Hereide bruker en time på sikkerhetsinstruksjon. Men de fleste blir nok også glade for det når han får drillet dem på hvor farlig flammblåsing kan være.

Hovedingrediensen i flammblåsing er lampeolje som kan kjøpes på Clas Ohlson eller Biltema. Den kan trenge inn gjennom huden, derfor er man nødt til å smøre overkroppen inn med vaselin for å beskytte seg selv. Å puste inn oljen er potensielt livsfarlig, noe som gjør at man ikke kan blåse hvis man er forkjølet, på grunn av hoste. Latter og andpustenhet er like livsfarlig.

Hvis man får for mye olje i lungene kan den føre til kjemisk lungebetennelse. I følge Wikipedia er dette regnet som en uheldig etsytsende betennelse. Altså ikke noe å spøke med.

Under den teoretiske delen av kurset forklarer

Hereide at det det siste året har vært folk innlagt på sykehus grunnet kjemisk lungebetennelse. Når man blåser flammer må man derfor holde pusten, og kan heller ikke puste med nesene. Lampeolje er imidlertid fettoppløselig, og derfor er det lurt å drikke mye melk både før og etter man skal blåse flammer, både for å beskytte munnen og magesekken. Om du ikke tåler melk kan du heller drikke matolje.

Vannblåsing

Når gruppen får samlet seg utenfor Studentersamfundet er imidlertid de fleste bekymringer glemt. Hereide viser hvordan man skal blåse ved hjelp av vann, og konstaterer at dette er en perfekt dag for blåsing da det er tilnærmet vindstille. Tidligere har han forklart at den måten de fleste begynner å blåse på er ved å presse leppene sine hardt sammen slik som hornblåsere gjør. Det tar en god del øving med vann før teknikken sitter, men etter en stund får de fleste det til. En kar snur seg mot meg og gliser.

– Jeg svelget væske, sier han og rødmer.

Imidlertid er det enkelte som faller fra underveis, de får ikke vannspruten til å stå ordentlig ut av munnen. Hereide er imidlertid god til å oppmuntre, han beveger seg sømløst mellom gruppene og forklarer, sier «godt jobba», og smiler.

Flammblåsing er med andre ord ikke kjempevanskelig å få til, hvis man følger forholdsreglene. Man bør alltid sjekke vindretningen og forsikre seg om at det ikke står noen i nærheten før man blåser. Ja, og så bør man ikke ha drukket. Det er en annen ting som terpes mye, da lampeolje og alkohol ikke

går godt sammen, av åpenlyse årsaker.

Etter en god halvtime med øving tar førstemann seg en munnfull med lampeolje. Han hoster opp en flyktig ildkule. Det går et kollektivt gisp gjennom deltagerne, noen klapper i hendene.

Et par karer tar av seg på overkroppen og smører den, og bartene sine, inn med vaselin. De vil ikke ha lampeolje på klærne sine.

– Hvordan ser jeg ut, sier den ene henvendt til vennene sine.

– Du ser ut som om du går til Nordpolen og har is i barten, flirer de.

– Vi fikk en halv boks vaselin hver, jeg brukte mesteparten på barten, repliserer han.

Snart begynner folk å få dreisen på flammblåsingen, og store skyer av ild konkurrerer med hverandre om å ta opp mest plass på den lille parkeringsplassen utenfor Studentersamfundet. En gruppe venner samler seg rundt mobilene sine med brede glis. «Jævlige fett,» konstaterer de og blar bildene de har tatt.

En høy gutt med langt, lyst hår i hestehale blir spurt av Student-TV om hvordan det føltes å blåse. «Det ble jævlige varmt en stund, men det var skikkelig fett,» svarer han entusiastisk.

Et mer spennende kurs finner man neppe. Flammblåsing er rett og slett fett, og undertegete skal definitivt blåse litt flammer en kald vinterdag. **UD**

D Vil du se mer flammer? Sjekk ut dusken.no/video!

Høytlesningen lever

Med stor suksess ønsker podcasten Ferdignakka å puste liv i høyttopplesningen gjennom en fusjon av tekst og musikk.

TEKST: Benedikt Javorovic FOTO: ferdig-snakka.no

En sen oktoberkveld er jeg på vei hjem. Bussene har sluttet å gå, det er en behagelig vind i luften. Jeg setter på en podkast, et utdrag fra Per Pettersons neste bok, *En mann i min situasjon*. Jeg kan høre den vemodige fortellerstemmen og den stemningsfulle musikken til produsent Therese Aune. Det er øyeblikk som dette som gjør podkasten Ferdignakka så fantastisk. Å høre en av de mange lydboksinglene er ikke bare en høytlesning, det er en veldig spesiell opplevelse.

Men hva er egentlig Ferdignakka?

Jeg hadde hørt om det før, uten helt å forstå hva det egentlig gikk ut på. Kort fortalt er det forfattere eller poeter som leser sine verk. Noen er utdrag fra bøkene deres, andre tekster har aldri vært publisert før. Men hver episode har også akkompagnement fra en norsk musiker eller produsent. Denne kombinasjonen av tekst og musikk er grunnen til at du burde høre på Ferdignakka. Kombinasjonen gjør helheten så mye større en summen av delene. Hver episode er helt uavhengig av de andre og kan vare alt fra ett til ti minutter.

Siden hver singel har en ny forfatter og musiker kan det være unaturlig å anmelde

Ferdignakka som en helhet. Det er absolutt noen episoder som er bedre enn andre. Eller kanskje er det bare noen jeg liker bedre enn andre. Hvilke du får mest ut av kommer til å være avhengig av, og dette høres kanskje litt pretensiosøst ut, hva som treffer deg. For etter å ha hørt gjennom alle podkastene til dags dato, er det ingen av dem som er dårlige. Alt jeg kan si er at Fanfare, som står bak Ferdignakka, har vært utrolig flinke til å velge forfattere og musikere, for så å produsere det hele. Hver episode er ekstremt godt laget.

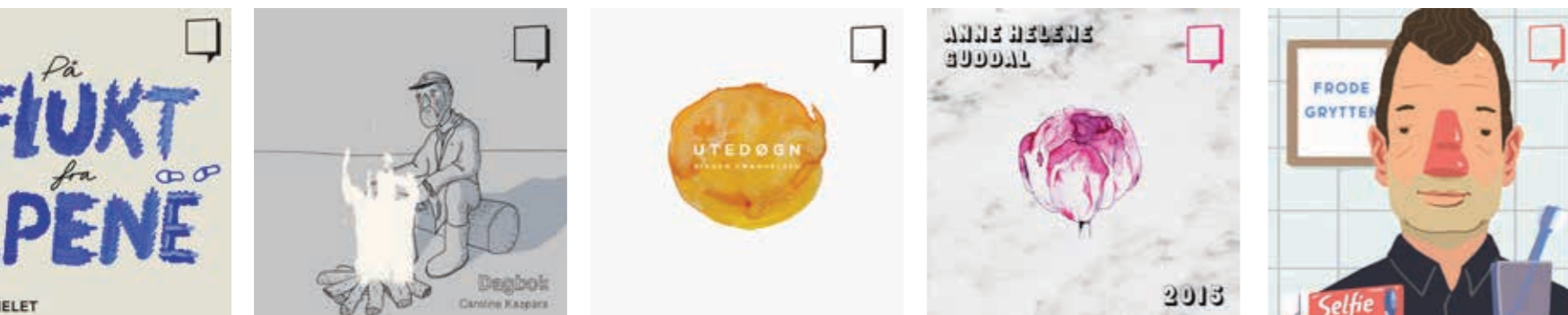
Forfatterne du kan høre inkluderer navn som lyder kjent i de fleste norske hjem. Jon Michelet, Per Petterson, Frode Grytten. Men det kan også være en flott måte å bli kjent med nye norske forfattere. Selv har jeg vært for dårlig på å lese ny norsk litteratur, men etter å ha hørt lydboksingler som den fantastiske *Sex på nynorsk* av Ingvild Schade og *Småfilosofier* av Maria Navarro Skaganger har jeg lyst til å sjekke ut hva mer unge norske forfattere har å by på.

Det er en mangel på virkelig gode podkaster som ikke er produsert av de

store mediehusene her til lands. Spesielt en som vil fortelle gode historier. Slik er dette et slags norsk svar på internasjonale suksesser som Serial eller This American Life. Jeg håper at andre kan la seg inspirere av Ferdignakka og skape flere gode podkaster for det norske markedet.

Hvis litteratur ikke er helt din greie, men du synes formatet høres spennende ut, bør det også nevnes at de har gjort en serie med politikere. Under årets kommunevalg samlet Fanfare og Ferdignakka en rekke norske partiledere og toppolitikere til å framføre tekster hvor de presenterer sine synspunkter med det samme musikkakkompagnementet. Selv om valget er over, er de fortsatt veldig relevante og verdt å høre på.

Det kan hende at du kommer til å synes Ferdignakka er kjedelig hvis du ikke er interessert i norsk litteratur. Eller så er det kanskje akkurat deg det passer for. Bruk et par minutter av livet ditt på å høre et flott stykke tekst. Jeg kommer til å fortsette å høre på Ferdignakka, og jeg anbefaler at du gjør det samme.

dusken.no/radio

Radio Revolt er en radiokanal av og for studenter i Trondheim. Vi har et bredt spekter av programmer med en variert og spennende musikkprofil. Du kan streame oss på Dusken.no og laste ned våre podcast på iTunes.

MANDAG:

16.00 – 17.00
PehBehKåh
Rock

17.00 – 18.00
Alle elsker mandag
Humor

TIRSDAG:

15.00 – 16.00
Helsebror
Helse

16.00 – 17.00
Garasjen
Teknologimagasin

17.00 – 18.00
Reservebenken
Sport

18.00 – 20.00
Blyforgiftning
Metall

20.00 – 21.00
Bokbaren
Litteraturmagasin

21.00 – 22.00
Påtirshda
Kreativ musikk

ONSDAG:

16.00 – 17.00
Harselas
Humor

17.00 – 19.00
Nerdeprat
Spillmagasin

19.00 – 20.00
Sagtann
Elektronisk

TORS DAG:

17.00 – 18.00
Ullustrert vitenskap
populærvitenskap

18.00 – 20.00
Live
Musikk

20.00 – 22.00
Filmofil
Filmmagasin

FREDAG:

15.00 – 17.00
Nesten Helg
Aktualitetsmagasin

17.00 – 18.00
Irie Radio
Jamaikansk

18.00 – 20.00
Feber
Hip-Hop og R&B

LØRDAG:

14.00 – 15.00
Reaktor
Aktualitetsmagasin

15.00 – 16.00
TMP
Underholdning

SØNDAG:

15.00 – 16.00
PostKåkk
Mat og postrock

Naken kultur

Fra mørke portretter og fabrikklokaler til sexlystne, nakne mennesker. Roar Øhlanders fotoutstilling *En spurv på en snor* er en fryd for øyet.

TEKST: Idunn Saltnes Skjæringstad
FOTO: Martin Gynther Mørkved

Fra min plass ved kafébordet på Ni Muser ser jeg tvers gjennom lokalet. På veggene henger fotografier tatt av trondheimskunstneren Roar Øhlander, og på veggen midt imot meg er det spesielt ett bilde som fanger min oppmerksomhet. Bildet viser en kvinne i et hus. Hun smiler bredt, og både bukse og truse er dratt ned til knærne. Hennes mest intime deler er å finne i det gyldne snitt.

Mye nakenhet, kropp, og kjønn er det første som slår deg i møte med utstillingen arrangert av Trondhjems Kunstforening. Mennesker i intime posisjoner, som viser seg fram i all sin prakt, er likevel ikke det som sitter sterkest igjen etter at du har vært der. Det er bildene fra fabrikklokaler, fra demonstrasjoner, og fra arbeidernes ståsted som virkelig får deg til å tenke over livet.

Utstillingen viser et Trondheim i forandring, fra 60-tallets arbeiderdager og Beatles-inspirerte hippier, til nedlagte fabrikklokaler og sosialister i aktivitet. Roar Øhlander har brukt seg selv og sine erfaringer

Hvor er det åpne, frie samfunnet vi elsket på 60- og 70-tallet, som har forandret seg så mye de siste 20 årene?

til å skape en utstilling som viser et samfunn i utvikling, en utvikling som ikke nødvendigvis bare er positiv. En fellesnevner for bildene er spørsmålet om hvor menneskene og samfunnet er på vei i dag. Hvor er det åpne, frie samfunnet vi elsket på 60- og 70-tallet, som har forandret seg så mye de siste 20 årene?

Alle fotografiene er i sort-hvitt, som forsterker følelsen av dysterhet og det å ikke vite hvor veien går. Det er likevel flere lyspunkter i utstillingen. De

intime scenene med mennesker som elsker, og bildet av den ovennevnte kvinnen, viser alle stor livsglede og vellyst.

Er du interessert i å se et samfunn i forandring, med sosialistiske ideer og pornografiske tendenser i fokus, ja, da er utstillingen *En spurv på en snor* noe for deg. Det er en beskrivende reise i et Trondheim under utvikling, der fortid møter nåtid, uten grenser for hva som er lov eller ei.

Spesiell, sår, og svevende

Kjærlighetshistorie er en roman om kjærlighet og samhold. Selv om den er litt vanskelig å forstå til tider, redder språket boka.

TEKST: Maria Lund Krogstad FOTO: OKTOBER FORLAG

Romanen *Kjærlighetshistorie* eller *Utenom og hjem* eller *et epos* av Gine Cornelia Pedersen blir på baksiden beskrevet som en sår, morsom, og overnaturlig roman. Hele omslaget er søvlglitrende og boka ser skikkelig innbydende og, unektelig, litt rar ut. Den handler om Solveig og Peer Pedro (må ikke forveksles med Solveig og Peer Gynt), som skal få et barn sammen. Peer Pedro stikker av til India i to uker, men blir lenge enn planlagt. Solveig er dermed gravid, aleine, og usikker.

Romanen er skrevet som et dikt, så det er ikke spesielt mye tekst på hver side. Den er derfor ganske lettlest, med et godt språk og fine formuleringer. «At du snakker om kvantefysikk som om det var en oppskrift på valfer», er et eksempel på dette. Solveig og Peer Pedro forteller historien hver for seg. Disse to personene som forteller historien har også veldig forskjellige måter å uttrykke seg på. Det fungerer godt til å skildre personlighetene gjennom måten de formulerer seg og ordene de bruker.

Solveig snakker bredt og bruker ord som «magan» og «hjælp», mens Peer Pedro snakker mye

penere, men også mye mer uforståelig. Dette resulterte raskt i at jeg ikke gleda meg til Peer Pedro sine deler, rett og slett fordi de bare er svevende, abstrakte, og rare. Jeg skjønnte fint lite av hva han dreiv med. På et punkt sier han: «ingenting av dette, kan hende, gir mening for deg», og det oppsummerer godt det jeg føler om hans deler av romanen. Solveig sine deler er derimot rimelig gode, hvor ting skildres presist.

Forfatteren gjør en god jobb med å beskrive det såre med å være aleine, frykten for å ikke være god nok som kjæreste. Og frykten for å skulle bli mor uten noen far til stede er sentral i starten. Mange av setningene er skjøre og vakre. Av og til traff boka en usikkerhet som de fleste nok har følt på noen ganger. Det hele føles ekte. Forfatteren får fram mye sant om hvordan det er å være usikker.

Mot slutten av romanen skjønner jeg fint lite av noe som helst. Likevel synes jeg det var en god bok i seg selv. Den er litt pussig og spesiell, men kanskje trenger man ikke alltid å skjønne alt. Språket redder den, og den gjør seg godt skrevet på diktform.

HØYDEPU
NOVEMBE

SØN 01 ANE BRUN

FRE 06 KIRSTI, OLA & ERIK

LØR 07 DUNGEN^[SE]

LØR 14 LARS VAULAR

LØR 21 ODD NORDSTOGA

SØN 22 FOLK ER RARE

TOR 26 INGEBJØRG BRATLAND

FRE 27 CHARLIE RACKSTEAD

SUPERSONIC SCIENTISTS: Motorpsycho feirer 25 år med samleplate, bok og utstilling.

PÅ ROCKHEIM: Utstillingen kan du få med deg fram til 30.april neste år.

En gave til de som vet å verdsette musikk

Supersonic Scientists gir deg et dypdykk i Motorpsychos rike univers. Det eneste å klage over er at det ikke inneholder mer.

TEKST: Vette Henriksen FOTO: Hans Fredrik Sunde

Motorpsycho-fansen må være landets mest trofaste musikklyttere. Det lille miljøet som utfoldet seg på Svartlamon, kidsa som fikk bassen til å pumpe fra UFFA-huset gjennom 90-tallet, har nå muligheten til å bevege seg tilbake i tid. Gjennom utstillingen, boken og albumet *Supersonic Scientists* får man gjenoppleve Motorpsycho revolusjonere

livet sitt akkurat slik det var første gang man slapp stiftet ned på en av platene deres.

Bandet øver ikke lenger i en kjeller i Innherredsveien, men den musikalske lidenskapen står like sterkt, og bandets fundamentale grunnmur forblir like stødig. Uansett om du har samlet Mot-

orpsycho-plater i en årrekke, eller nettopp oppdaget hvor fett støy kan være, er du velkommen til å bli med på et litt dypere dykk i Motorpsycho-universet.

Ifølge Bent Sæther og de andre bandmedlemmene gir utstillingen dem en mulighet til å se seg

selv gjennom andres øyne. Å være på museum var uaktuelt for tjue år siden, men de håper *Supersonic Scientists* vil skape glede for de som opplever det.

I forbindelse med utstillingen har 15 forfattere gått sammen for å skrive boken *Supersonic Scientists*, som skildrer mysteriene bak Motorpsychos musikk. Boken begir seg ut på en omfattende oppgave da den baserer seg på den altopplukende reisen trondheimsbandet har lagt bak seg, en reise som har preget byens kultiverte i flere tiår.

På lik linje med boken og utstillingen er det mulig å oppleve Motorpsychos historie gjennom musikken deres. Utstillingen, boken og den nye samleplaten har samme navn og samme formål. Det var for mange en overraskelse at bandet be-

stemte seg for å sette sammen en samleplate, men etter 21 studioplater, fire live-plater, og en solid bunke EP-er kan det være vanskelig for nye generasjoner å vite hvor man skal begynne. Hvordan er det å være 14 år i dag og være nysgjerrig på Motorpsycho? Hvor starter man?

Om man ikke var så heldig å vokse opp med et par Motorpsycho-plater i foreldrenes platesamling kan det fort bli en altopplukende oppgave å sette seg inn i musikken deres. Heldigvis kan du plukke opp *Supersonic Scientists*, og finner du en låt som gjør inntrykk på deg er det bare å skaffe seg albumet den stammer fra. Bandet beskriver samleplaten som en dagbok, noe som tilbyr et stillbilde fra ulike perioder i livet deres. Man kan føle det på seg når man hører på samleplata.

Reisen gjennom Motorpsycho-universet er noe for seg selv. Enhver Motorpsycho-entusiast vet hvor vanskelig det er å få tak i enkelte av platene deres, så det er helt utrolig å se ett av de 100 eksemplarene av *Soothe* henge på vegg, eller «hatebassen» som var med på innspillingen av nærmest halve diskografien deres.

Supersonic Scientists er en gave til alle som vet å verdsette musikk. Utstillingen er absolutt verdt å besøke og det eneste jeg har å klage over er at den ikke inneholder mer. Motorpsycho liker å være eksklusive, men for første gang har du muligheten til å få et ordentlig innblikk i universet deres. Det ville vært for dumt å la sjansen gå fra deg. **UD**

– Eg va så jæla ute

Kakkmaddafakka laga UKAs største og beste fest.

TEKST: Karina Solheim FOTO: Anna Melkild

STORSALEN FYLT TIL RANDEN: Kakkmaddafakka laga festen du berre kan angre på at du gjekk glipp av.

Dei entra scena til stormande jubel, den eine etter den andre, før sekstetten frå Bergen var komplett. Fenomenet Kakkmaddafakka gav oss akkurat det me trengte denne torsdagen midt i oktober. Pengane frå Lånekassa var kome inn på konto og det var tid for å berre nyte livet. Det gjorde me til alle Kakkmaddafakka sine deilige hits, som kom som perler på ei snor.

Sveitta pipla i panna, me storkoste oss. Kakkmaddafakka leverer alltid.

For noken hits har det altså blitt av dei kun to albuma bandet har sluppe, det siste frå 2013. Korleis klarar dei å halde koken utan å presentere noko

nytt over disse åra? Vel, dei serverer noko unikt på scena. Ein fest utan sidestykke. Dei er fullstendig tilstades i augneblinken og det handlar om å gjere sitt aller beste for å tilfredsstille akkurat dette publikumet akkurat no.

Men denne UKEkvelden fekk me også servert ei nyt låt, som blir sluppe for alvor neste veke, lova vokalist Axel Vindenes. Den var noko roligare enn slik me er vane med å høyre Kakkmaddafakka, men det verka svært lovande. Me held pusten i spenning fram mot låtslepp.

Så dansa me litt til «Self-Esteem», ein ode til alle oss usikre jenter som må rette ryggane og utfordre gutane litt meir. Og me fekk til og med instrumentalen «Heidelberg». Ja, kjære, verda treng fleire instrumentalar.

Deretter var det perkusjonist Lars Raaheim-Olsen si tid til å skine. Han tutla framst på scena og spurde publikum «What is love?» For ein augneblink minnast alle oss halvaksne, hormonfylte ungdomar barndomens farne tider. «Baby, don't hurt me,» svarte me, og omfamna det vage 90-talet saman.

Dei avslutta i kjent Kakk-stil med «Drø Sø». Ikkje eingong ein vestlending som meg veit heilt kva det eigentleg betyr, men sjarmerande er det. «Eg e så jæla drø sø. Eg va så jæla ute i går. No e eg inne. Eg va så jæla ute i går. Uoh uoh.»

Sveitta pipla i panna, me storkoste oss. Kakkmaddafakka leverer alltid.

ALBUMANMELDELSER

DANIEL NORGREN THE GREEN STONE

Daniel Norgren har byttet ut el-gitaren med orgelmusikk.

Lyden av torden og uvær er det første vi hører på Daniel Norgrens sjette fullengder *The Green Stone*, og med det er stemningen satt for et naturært og ujalte album. Det er ikke vanskelig å forstå at halve albumet er spilt inn i hans eget hjem, dypt inne i de «svenska skogarna» vekk fra storbyens mas og tjas.

Det er knapt et halvt år siden han slapp det kritikerroste albumet *Alabursy*. Naturlig nok er de veldig like, men *The Green Stone* er mørkere, og om mulig enda mer jordnært enn *Alabursy*. God tilgang på natur og frisk luft har gjort underverker for produksjonsnivået til den høyreiste svensken.

Den heftige bluesrocken som gjorde Daniel Norgren til et kjent navn har måttet vike for et roligere lydbilde, men inspirasjonen fra amerikanske sjangere som americana og country har heldigvis ikke sluppet taket fullstendig. Det er «I Waited For You» og «My Rock Is Crumbling» gode eksempler på. Han er ikke lenger en stereotypi av en tradisjonell bluesrocker. Norgrens seneste album viser at han i stedet har funnet sin egen stemme og sitt eget uttrykk.

Hans økende fasinjon for gamle orgel fra 50- og 60-tallet preger flere av låtene, og spesielt nydelige «Softly Falling Snow» hvor han også har inkludert en synthesizer. Norgren er svært sparsommelig med bruken av instrumenter. Også hans elskede gitarer har han lagt ligge på de aller fleste låtene. I tillegg har tekstene fått større plass. *The Green Stone* er et personlig album som tar for seg de aller nærmeste tingene som venner, familie, og hjem. Å formidle tekstene har høyeste prioritet. «Everlasting Friend» er en øm låt om vennskap, og stadfester hans posisjon som en glimrende låtskriver.

Tekst: Vilde Boberg Svineng
Foto: Superpuma Records

FUZZ II

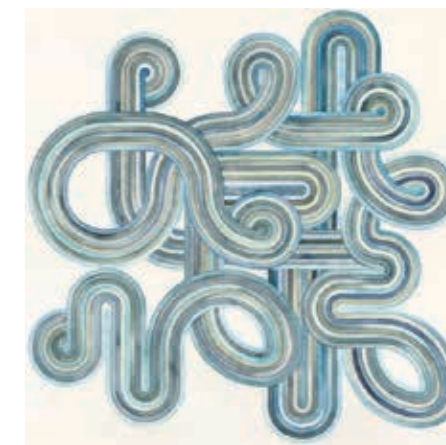
Kaotisk jamsession som gir deg eit reallt slag i brystet.

Jeg vil kategorisere Fuzz som et «garage punk blues metal rock»-band, for det er det det høres ut som. På trommer hører vi Ty Segall, Charles Moothart legger sjela si i vokalene og gitaren, mens Chad Ubovich holder bassen gående gjennom 14 spor i deres nye album *II*. California-bandet har tydelig innflytelse fra band som Black Sabbath og Deep Purple. I sin helhet høres albumet ut som en lang og ellevill jamming i, du gjettedet, en garage. Fuzz lever opp til navnet og leverer noe vimsete og forvridd greier som samtidig er melodiest og rytmisk.

Det tar nesten ett minutt med en merkelig oppbygging, før det første gitariffet sparker ordentlig til. Låta «Time Collapse II / The 7th Terror» får meg umiddelbart til å headbange. Tross sine sju minutter med spilletid unngår den å bli repetitiv og har flere kule vendinger. «Rat Race» slår til med klassisk rocke-stil og er betydelig kortere enn sin forgjenger. I låter som «Let It Live», «Pollinate» og «Bringer Of Light» kommer det fram at vokalen bærer et tydelig preg av Ozzy Osbourne og Robert Plant med langsom uthaling av sangteksten i tilnærma skriking. I låta «Pipe» kan du nesten høre Black Sabbaths «Iron Man», men det gir en god følelse og er en klar hyllest. Fuzz leverer ikke koselig musikk i løpet av *II*, men det er vel ikke intensjonen deres heller. Dette er musikk som skal spilles på aller høyest mulig volum. «Say Hello», «Burning Wreath» og «Red Flag» holder liv i albumet med sin stadig økende intensitet. «Sleestak», albumets roligste sang, fungerer godt som et lite avbrekk for albumets litt mindre støyete ending med «Silent Sits The Dust Bowl» og «I».

Hamrende gitariff og soloer rister meg i brystet gjennom hele albumet, og det er klart for meg at gutta har perfektionert jamsessionene og gitt dem ny husly i *II*.

Tekst: Rasmus Liestøl
Foto: In the Red Records

CHRIS WALLA TAPE LOOPS

Glimrende solodebut i taktløst terreng.

Ambient musikk har en tendens til å være et mylder av diffuse lyder i tette harmonier. På det første sporet i albumet *Tape Loops* beviser Chris Walla at ambient musikk kan være melodisk presist, og samtidig svevende og levende. Åpningssporet «Kanta's Theme» på seks minutter har et piano som gjentar et brutt motiv, og som fusjoneres med vibrerende og bydende effekter. En bassgitar gjengir en beskjeden rekke toner og det kjennes som om musikken låser lytteren inne i et tåkete rom uten horisont. Fragmentene av melodien vekker en erindring av noe vakkert.

De neste sporene heter «Introductions», «I Believe In The night» og «Goodbye». Musikken tar hjernen på en vandring til en verden av koder og kryptiske kontinenter, et sted hvor årstidene ikke finnes og tiden ikke er kronologisk. Og om du lukker øynene, kan du se at du befinner deg på en ekskursjon i et ufullstendig arkiv av ditt eget liv.

Siste spor er ni minutter langt og heter «Flytget». Hver melodiske frase åpner med et spørrende piano som spiller fire toner, etterfulgt av en gitar som svarer med fire toner, før et piano plassert en annen plass i lydbildet avrunder frasen med åtte toner. Hver tone får henge lenge i sin egen stillhet.

Tape Loops er en fantastisk solodebut. Albumet avslører et musikalsk territorium hvor det rytmiske elementet ikke er dominerende. Komposisjonene blir mer inntrengende for hvert eneste lytt. Pianomelodiene og effektene som anvendes er korte og åpne, men setter likevel avtrykk i kropp og sjel. Chris Walla har laget et tydelig ambient album som tar seg tid til å utdype et tilsynelatende uskrevet evangelium. Et om tro, forundring, og abstrakte tilstander.

Tekst: Are Furubotn
Foto: Trans Records

Kulturkalenderen

20. Oktober – 3. November
aurlendt rukkel

TIRSDAG 20. OKTOBER

Moskus

Klokka 21.00: Americanagitaristen Jon Byrd fra Alabama spiller country for de som vil drømme om road-trip på Route 41 i stedet for kalde høstdager i Trondheim.

Samfundet

Klokka 18.00: Om du har vært på ølkurs på huset tidligere på dagen, eller om du bare liker den herlige, magiske drikken, er det ølfestival på hele huset. Det blir utvidet øl-sortiment over hele linja, og Austmann tar over tappene i Daglighallen.

Klokka 21.30: Storsalen fylles opp av sovende, hoppende, bjeffende, og kaklende studenter når illusjonist og hypnotisør Torgrim Holte plutselig dukker opp fra tynne lufta.

ONSDAG 21. OKTOBER

Samfundet

Klokka 23.59: På Knaus blir det trap-rap fra gutta i Sushi x Kobe og Drug \$alad. anbefales kanskje ikke for de mest hardbarka feministene.

Trondheim Folkebibliotek

Klokka 19.00: I anledning Trondheim litteraturfest, blir det Kriminell festkveld i Rådhusalen. Forfatterne Jan Boris Stene, Gard Sveen og Roar Ræstad kommer. Har du bedre planer for onsdagskvelden, kanskje?

Vår Frue Kirke

Klokka 19.00: Man trenger ikke være gammel for å være flink. Få med deg unge talentfulle musikere fra Trøndelag spille Beethoven, Bruch, Kozeluch, og Neruda.

TORS DAG 22. OKTOBER

Dødens dal

Klokka 18.00: Trønderfest for alle penga! D.D.E. og Dag Ingebrigtsen spiller opp til det som bare kan beskrives som fæst. Ta på filthatt og skinnvest og la skammen ligge hjemme. Får du ikke tak i billett til Dødens dal, kan Samfundet friste med Trønderfest og allsang ut til de små timer. Så alle skal få, sjø!

Samfundet

Klokka 23.59: På scena på Knaus finner du den britiske duoen FUNKTIONSLUST. De spiller egen, sær, og herlig musikk. Inspirert av coldwave, post-punk, og elektronika, blir det simpelt og komplekst på en gang.

FREDAG 23. OKTOBER

Olavshallen

Klokka 18.30: Vår barndomshelt Gisle Børge Styve og Heine Totland spiller sammen forestillingen «Musikk e komme for å bli» på Lille Sal.

Samfundet

Klokka 23.00: Husorkesteret Strindens spiller opp til dans og god stemning på Knaus. Celebrer starten på helga med godt humør og vaskebrett.

Klokka 23.59: Dansdansen! På Knaus kommer Loose Booty Funkateers med musikk så du kan riste av deg tanker om øvinger og semesteroppgaver.

LØRDAG 24. OKTOBER

Dødens dal

Klokka 19.00: De levende hiphop-legendene A\$AP Rocky og Wiz Khalifa avslutter UKAs konserter i Dødens dal med god stemning og muligens veldig lokal take.

Samfundet

Klokka 22.30: Danske Mew har sluppet nytt album og spiller både gamle og nye låter i Storsalen.

Trondheim Kunstmuseum, Bispegata

Klokka 13.00: Hvor ofte tar du deg tiden til å lytte til harpemusikk fra den spanske barokken, egentlig? Manuel Vilas og ensemblet Musica Ficta viser deg hva du går glipp av.

SØNDAG 25. OKTOBER

Ila Brainnstasjon

Klokka 14.00: Søndagsjazz og vafler i koselig atmosfære. Slapp av og oppnå lav hvilepuls før mandagen minner deg på at det finnes eksamener og karakterer.

Samfundet

Klokka 20.00: Det er siste kveld med UKA, og det er siste mulighet for deg å få med deg UKArevyen. Storsalen fylles for siste gang denne UKA av revyglade folk og skuespillere.

MANDAG 26. OKTOBER

Bær og Bar

Klokka 21.00: Ta med en tier og tre venner til Solsiden og sjekk om Netflix er verdt det. Trondheim Filmklubb arrangerer Filmquiz.

Nidarosdomen

Klokka 09.00: Iblant kan det være godt med litt salighet en mandagsmorgen. Håkon Gullvåg har laget religiøs samtidskunst med navnet *Den Bibelske Syklus*.

TIRSDAG 27. OKTOBER

Bakke Kirke

Klokka 12.00: Rare folkemusikkinstrumenter og spennende musikk fra Frankrike, Irland og Skottland er det det kanadiske bandet Le Vent du Nord stiller med.

Dokkhuset

Klokka 20.00: Inspirert av det amerikanske prosjektet «The Moth», blir det historier fra det virkelige liv på Dokkhuset med VidUnderlig. Tre damer med fortellerevne, og forhåpentligvis spennende liv, tar på seg oppgaven.

ONSDAG 28. OKTOBER

Olavshallen

Klokka 20.00: Kari Rueslåtten synger ganske pent. Med mørke høstkvelder og melankoli i lufta, passer denne dama rett inn.

Suhmhuset

Klokka 19.00: Allehelgensaften nærmer seg fort, og i den anledning er det foredrag om Trondheims siste heksebrenning. Ellen Alm forteller om Finn-Kirsten og trolldomsprosesser i Trondheim.

TORS DAG 29. OKTOBER

Trøndelag Senter for Samtidskunst

Klokka 19.00: Svein Flygari Johansen synes at vi trenger nye perspektiver på rom og tid. Om du er enig, og vil se det kaotiske ta kommandoen er det å finne i Fjordgata på utstillingen *Waterworks*.

Olavshallen

Klokka 19.00: På Lille Sal kan du se Holbergs komedie *Den Stundeløse*. Akk, moderne kjærlighet er heller ikke lett, men kanskje dette kan sette problemer på Tinder i perspektiv.

FREDAG 30. OKTOBER

Byscenen

Klokka 22.00: Heidersmannen Stein Torleif Bjella synger og spiller vonde visu, så kom om ikke romantikken har gjort deg sjuk og du er på vei heim for å døy.

Kultursenteret ISAK

Klokka 19.00: Silje Onstad Hålien er den første kvinnen i Norge som danser halling på elitenivå. I danseforestillingen *101 hat-tar å sparke før eg døyr* prøver hun å finne seg selv, sin hatt, og er den ikke rett, sparker hun den nok av.

LØRDAG 31. OKTOBER

Fru Lundgreen

Klokka 22.00: Selvfølgelig er det halloween på Trondheims mørkeste og mest skjeggete utested. Sinna og hard musikk blir servert av Timeworn, Vanora og punkebandet Concrete Steps.

Samfundet

Klokka 20.00: UKA er over for denne gang, og under Samfundets åpningshelg blir det selvfølgelig Temafest: Halloween. Møt opp tidlig i din fineste og skumleste stas. Dessuten spiller Oslo-fenomenet Seksuell i Bodegaen. Upassende og morsom musikk bringer ut monstret i oss alle.

SØNDAG 1. NOVEMBER

Brukbar/Blæst

Klokka 19.00: Den eksentriske Edward D. Wood er omtalt som tidenes kanskje verste regissør med sine sci-fi-filmer fra 50-tallet, men det betyr ikke at historien om ham, regissert av noen andre er en dårlig ide. På Solsiden er det visning av Tim Burtons *Ed Wood*. Og dersom du blir inspirert til å se noe av dette anti-geniet, er det bare å sitte stille å få servert *Plan 9 form Outer Space* klokka 21.00.

MANDAG 2. NOVEMBER

Marinen

Klokka 19.00: Har høstens kulde og mørke begynt å sette spor i ditt gode humør? Nina og Stine ønsker deg velkommen til *En Ode til Lyset*. Ta med ditt fineste stearinlys og varmeste tanker og proklamer kjærlighet til lyset i fellesskap.

TIRSDAG 3. NOVEMBER

November er så trist og grå, men nyttig likevel, for nå må barna tenke på å lage moro selv. Heldigvis er ikke dere barn lenger og har Under Dusken som kan lage moro for dere. Du finner nytt nummer varmt fra pressa i hyllene i dag.

Arkivfoto: Bendik Laukeland Knapstad

22.

Om du vil ha tips til flere interessante arrangementer kan du laste ned appen til barteguiden, eller gå inn på barteguiden.no.

